

S PLENUMA OKRAJNEGA SINDIKALNEGA SVETA V KOPRU

Bogatejši za nove izkušnje

Nujno je, da uspešno izpolnjevanje lanskoletnih gospodarskih nalog v našem okraju povežemo z izvajanjem novih gospodarskih ukrepov, med katerimi je dvig storilnosti in povečanje produktivnosti slej ko prej ena izmed osnovnih nalog slednje gospodarske organizacije. Sem sodi v prvi vrsti nagrajevanje po novih ekonomskih metodah, ki čeprav takšne kot trenutno so — v prvi fazi — omogočajo v letošnjem družbenem planu postavko povečanja storilnosti za 18 odstotkov nad doseženo ravni v minulem letu. Se več: kompleksno nagrajevanje individualnega učinka ob upoštevanju uspeha gospodarske organizacije kot celote, naj bi postalo vzvod za učinkovito izpolnjevanje tega sistema. Izkazalo se je namreč, da je prav tukaj iskati neizčrpen vir gospodarskih rezerv, uveljavljanje teh načel pa je edini zdrav pogoj za dvig življenjske ravni našega delovnega človeka. Ob tem pa se ugotovite, da bo povečanje družbenega bruto proizvoda za 26 odstotkov, oziroma narodnega dohodka za 27 odstotkov, terjalo večje napore kot v minulem letu in še večjo skrbnost nad izkoriščanjem vseh zmogljivosti, ki posredno ali neposredno vplivajo na gospodarstvo.

To spoznanje je narekovalo tudi našim sindikatom potrebo po vključitvi v akcijo za dosledno in pravilno uvajanje novega sistema nagrajevanja. S to — osrednjo — točko dnevnega reda so se minuli petek na plenumu Okrajnega sindikalnega sveta v Kopru dobora seznanili številni prisotni delegati sindikalnih organizacij ter so se po uvodnem referatu Marjana Hodžara, referenta za ekonomska vprašanja pri OSS Koper, tudi sami udeležili razprave s tehničnimi in kritičnimi pripombami o stanju in lastnih podjetjih ali občinah. Razen predsednika in tajnika OSS v Kopru, tovariša Franca Klojučarja, ki je vodil plenum, in dr. Igorja Vilfana, so bili prisotni tudi sekretar OK ZKS Koper Albert Jakopič-Kajtimir, predsednica OK LMS Koper Marija Vogričeva in sekretarji občinskih komitejev ZKS. Prisotnost predstavnikov OK LMS ni bila slučajna,

temveč rezultat ugotovitve, da povsod čutimo potrebo po tesnejšem sodelovanju med mladinsko in sindikalno organizacijo. Skupno delo na delovnih toriščih, ne le formalno sodelovanje, naj bi po mnenju obeh organizacij pripomoglo, da bi v bodoče v gospodarskih organizacijah bolj upoštevali mlado delovno silo in jo v večjem številu vključevali tudi v odbore sindikalnih organizacij.

Iz obsežne analize osnovnih podatkov o lanskoletnem izpolnjevanju planskih nalog in analize načel v tarifni politiki povzemamo nekaj osnovnih podatkov za 43 podjetij iz petih vej gospodarstva s skupnim številom zaposlenih 11.736, ki so v minulem letu zastopali več kot 50 odstotkov vseh zaposlenih v našem okraju. Po teh podatkih je bilo od 26.428.661 ur opravljenih po učinku 10.424.179 ali 9 odstotkov, od 11.736 zaposlenih pa je delalo po učinku 4.176 delavcev ali 35,6 odstotka ter so prejeli 38,8 odstotka vseh izplačanih

osebni dohodkov. Tako stanje v celoti ne zadovoljuje in se, žal, tudi v tem letu ni bistveno spreminilo. To potrjuje tudi dejstvo, da doslej še nobena gospodarska organizacija ni predložila sprememb v potrditev. Poročevalec pa je označil tudi nekatera podjetja, ki so v sistem nagrajevanja po učinku zajela že dober del zaposlenih; sem sodijo Mehanotehnika v Izoli, Tomos v Kopru, »Topole« Ilir- (Nadaljevanje na 2. strani)

OB SPREJEMU OBČINSKEGA DRUŽBENEGA PLANA V SEŽANI

Najnovejši prerez gospodarstva in družbenih služb

Zares ni lahka stvar, strniti v nekaj vrstic vsebinsko tiste zelenkaste knjige, ki nosi naslov — družbeni plan občine Sežana za leto 1960. Pravzaprav bi tej knjigi lahko dali tudi

drugi naslov — Najnovejši prerez gospodarstva in družbenih služb kraške komune.

Nihče, ki se bo kdajkoli lotil povojne zgodovine teh krajev, ne bo mogel mimo te in takih knjig, ki so bile napisane včeraj, ki se pišejo danes in bodo napisane v bodoče. To so dokumenti, ki s strogo verodostojnostjo beležijo prehojeno pot in nakazujejo smer nadaljnjemu razvoju gospodarstva ter kulturnih in socialnih služb. Vsak premik, vsak uspeh, pa tudi neuspeh najde svoj odraz v ustreznih številki. Pravi mozaik števil, ki s posebno govorico pričajo o delovnih naporih, o skrbnem gospodarjenju, o delovni disciplini, o požrtvovalnosti delovnih ljudi, o

spreminjanju lica kraške planote, o počasnem in vendar doslednem gibanju socialnega sestava njenih prebivalcev.

Tu pa tam so še pomanjkljivosti in družbeni plan jih ne obide. Zabeleži jih, istočasno pa pokaže izhod: v podjetju je treba izboljšati organizacijo dela in izpolnjevanje delovni proces; prejemki ne smejo hitreje narasčati kot produktivnost dela in narodni dohodek; zmanjšati je treba izgube, izboljšati je potrebno izbrlo blaga; razširiti proizvodne zmogljivosti; še dalje velja širiti sodelovanje med kmetijsko zadrugo in kmeti; na Krasu naj bi razvijali živinorejo in vinogradništvo ter sadjarstvo, na Senožskem živinorejo, v Brkinih pa sadjarstvo in živinorejo itd. Te pripombe so obenem naloge, ki naj jih upošteva pri sestavi svojih planov posamezne gospodarske organizacije.

Vsak plan ima svoje značilnosti in posebnosti. Tudi letošnji občinski družbeni plan je značilen po tem, da predvideva — na osnovi doseženega razvoja proizvajalnih sil, nadaljnji porast skupnega družbenega proizvoda in narodnega dohodka. Njegova posebnost pa je v tem, da postavlja na povsem realno osnovo uresničitev petletnega perspektivnega plana že v letošnjem letu. Z drugimi besedami: konec letošnjega leta bo znašal skupni družbeni proizvod 8 milijard 54 milijonov dinarjev (od planiranih 8 milijard 52 milijonov dinarjev v letu 1961), narodni dohodek pa 3 milijarde 275 milijonov dinarjev. Če je v letu 1959 znašal na enega prebivalca narodni dohodek 145.000 dinarjev, se bo torej letos povečal že na 174.000 dinarjev.

Ceprav je porast družbenega proizvoda in narodnega dohodka predviden v vseh gospodarskih panogah, je to pričakovanje najbolj utemeljeno za industrijo, kmetijstvo in obrt.

Kje je ključ? Boljše izkoriščanje kapacitet, povečanje delovne sile za 6% ob vzporednem povečanju delovne storilnosti, razširitev kooperacije med gospodarskimi organizacijami ter med zadrugami in kmetovalci, vključitev novih strojev v proizvodnjo Tovarne pletenin Sežana in Mizarstva v Dutovljah, začetek obratovanja nove mesnice podjetja Gruda v Sežani, novih ekonomij kmetijskih zadrug in pitališča za pršutarje v Sežani, novega obrata podjetja Konfekcija Komen, boljša oprema Rudnika črnega premoga v Vremah in podjetja Marmorindus, še večja mehanizacija kmetijskih zadrug, Kraškega zidarja, razširitev poslovnih prostorov in nabava opreme v podjetju Aluminij v Komnu, rekonstrukcija gostinskih in hotelskih obratov v sežanski občini ter otvoritev drugih lokalov živilske industrije v Sežani in Divači itd.

V gospodarstvo bo vloženih 323 milijonov dinarjev investicij. Z dosežanimi in novimi zmogljivostmi podjetij pa bo moč zbrati še 303 milijone dinarjev za negospodarske investicije, od teh za stanovanjsko izgradnjo 216 milijonov dinarjev, za telesno vzgojo 4,8, za šolstvo 5,2, za zdravstvo 1,2, za ureditev cest 40 in za vodno gospodarstvo ter druge objekte 35 milijonov dinarjev.

Letos je predvideno, da bodo v sežanski občini na novo zaposlili 250 oseb predvsem v industriji, deloma pa tudi v obrti. Tako bo število zaposlenih v tej občini naraslo konec leta na 3820 oseb.

Proračun občine bo letos nekoliko večji od lanskoletnega in bo znašal 210 milijonov dinarjev. Prav toliko bo imel tudi izdatkov, saj bo na primer samo za prosveto in kulturo porabljenih 67 milijonov dinarjev, za državno upravo 48,7 milijona dinarjev, za dotacije organizacijam, zavodom in skladom 36 milijonov, za socialno varstvo 15 milijonov, za zdravstveno zaščito 17,7 milijonov, za negospodarske investicije 10 milijonov dinarjev itd. Sredstva skladov bodo naslednja: investicijski sklad bo imel na razpolago 180 milijonov dinarjev, od tega razpoložljivih 86 milijonov dinarjev. Čestni sklad pa bo od 7,5 milijona dinarjev imel na razpolago 3,6 milijona dinarjev. Razveseljivo je to, da bo razpolagal kreditni sklad za zidanje stanovanjskih hiš s 154 milijoni dinarjev.

MLADINA UTRJUJE SOSEDSKE ODNOSE

Okrajni komite LMS in okrajni odbor SZDL v Kopru sta imela minulo soboto v gosteh 315 mladink in mladincev iz Trsta, Gorice in Slovenske Benečije. Gosti so si najprej ogledali tovarno motornih koles Tomos v Kopru, nato pa so se s koprsko srednješolsko mladino pomerili v nogometu, odbojki in namiznem tenisu. V popoldanskih urah so v Izoli ob sodelovanju italijanskega kulturnega krožka imeli kulturno prireditev, po družabni zabavi pa so zadovoljni nad prisrčnim sprejemom zapustili naše kraje.

Med svojim bivanjem v Izoli so se predstavniki zamejske mladine dalj časa pogovarjali s pred-

sednico OK LMS Marijo Vogričevno, predsednikom občinskega odbora SZDL v Izoli Jožetom Buhom, načelnikom Okrajne Zveze tabornikov Igorjem Pelanom ter (Nadaljevanje na 3. strani)

Po obisku dr. Bruna Kreiskega

Prejšnji teden se je mudila v Jugoslaviji avstrijska vladna delegacija pod vodstvom zunanjega ministra dr. Bruna Kreiskega, ki se je v Beogradu razgovarjal z državnim sekretarjem za zunanje zadeve Kočo Popovičem o izboljšanju odnosov med obema drža-

vama. Razgovori so potekali v želji, da bi odstranili nekaj spornih vprašanj med Avstrijo in Jugoslavijo in postavili temelje za trdnije gospodarske stike. Delegaciji obeh držav sta tudi obravnavali sedanji mednarodni položaj ter ugotovili, da bo potrebno vložiti nadaljnje napore za ohranitev miru v svetu.

Potem, ko je dr. Kreiskega sprejel tudi predsednik republike Josip Broz-Tito, sta Koča Popović in visoki gost podpisala več sporazumov, ki bodo urejevali različna vprašanja jugoslovansko-avstrijskega sodelovanja, nato pa je bilo izdano uradno poročilo, ki med drugim omenja smernice nadaljnega gospodarskega in kulturnega zblizevanja obeh držav. Med obiskom je bilo tudi govora o pravični ureditvi vprašanja slovenske in hrvatske manjšine v Avstriji, tako da bo ohranjen njun etnični značaj in neoviran nacionalni razvoj v skladu z obveznostmi, ki jih ima Avstrija na osnovi državne pogodbe.

Pomen tega obiska je predvsem v dejstvu, da se bodo v prihodnje postopoma začeli odvijati boljši odnosi med dvema sosednima državama, ki doslej nista imeli najpristržnejših meddržavniških stikov prav zaradi nelojalne avstrijske politike do etničnih pravic slovenske in hrvatske manjšine.

Piran sprejel družbeni plan 1960

Pretekli teden sta oba zbora ObLO Piran odobrila letošnji družbeni načrt. Za leto 1960 predvideva načrt piranske občine celotni obseg proizvodnje in blagovnega prometa v višini 11 milijard dinarjev, kar je za 63% več kot v letu 1956 in kar pomeni, da bo petletni načrt izpolnjen v štirih letih.

V vseh dosedanjih načrtih piranske občine je bila najmočnejša postavka promet, tako po realizaciji, kakor po investicijah, vselej zaradi razmaha podjetja »Splošna plova«. Letošnji družbeni načrt ima takšne značilnosti:

Izredno pozornost so posvetili razvoju kmetijske proizvodnje, česar v dosedanjih planih ni bilo. Znano je, da kmetijstvo piranske občine v zadnjih letih ni doseglo zadovoljivih uspehov in da je zaradi tega preskrba prebivalstva in turistov iz leta v leto predstavljala resno vprašanje. Povečanje kmetijske proizvodnje je nujno povezano s prizadevanji za dvig osebne potrošnje.

Močan poudarek so dali tudi razvoju potrebnih uslužbenih obrti in seveda nadaljevanju dosedanjega tempa razvoja v tistih gospodarskih panogah, kot n. pr. turizmu in gostinstvu, ki so se že v preteklih letih močno in uspešno razmahala.

V letu 1960 bodo morali izboljšati vse tisto, kar stimulira večjo

in boljšo proizvodnjo. Ob upoštevanju vsega tega, predvideva

družbeni bruto-proizvod	2.295	118
narodni dohodek	1.108	114
neto zaslužek	297	106
skladi gospodarskih organizacij	111	103
število zaposlenih	1.068	96

Da bo družbeni načrt dosežen, navaja predlog vrsto konkretnih ukrepov, ki bodo morali biti izvedeni. Tem predlogom pa so na seji ObLO dodali še več predlogov, ki so jih bili dali zbori volivcev.

Na seji so obravnavali in sprejeli tudi proračun ObLO Piran za leto 1960. Ta predvideva približno 188 milijonov din dohodkov in prav toliko izdatkov. Po-

plan naslednjo strukturo družbenega bruto-proizvoda:

milijonov din	odstotek izvršitve perspektiv. plana 51/61
2.295	118
1.108	114
297	106
111	103
1.068	96

sežno živahna razprava je bila v zvezi s predvidenimi proračunskimi izdatki za kulturo in prosveto, ki zavzemajo v letošnjem proračunu najvišjo postavko, skoraj 57 milijonov dinarjev. Sprejeli so sklep, da bodo ta znesek zaradi velikih potreb še dvignili s sredstvi, ki jih bodo prihranili pri državni upravi in dotacijah raznih družbenim organizacijam.

Jule

Letošnjim nagrajencem iz sklada Srečka Kosovela (Drago Nardin in Abel Reščič iz Postojne, Alojz Boštjančič in Saša Ličen iz Ilirske Bistrice, Franjo Sornik in Stane Skamen iz Izole, Albert Mihalič iz Hrpeji, Majda Prelec iz Barke pri Divači, Franjo Muženič iz Potoka pri Pridvoru, Dušan Ivančič iz Pirana in Ella Crollini iz Kopra) je svečano podelili nagrade minuli petek predsednik Okrajnega sveta Svoboda in prosvetnih društev Ivan Mavsar. Na kratko je spregovoril ob tej priložnosti o pomembnosti kulturnoprosvetnega dela in novih oblikah, ki jih z uspehom uvajamo in nosijo pečat družbenopolitičnega dela. Nagrajencem je čestital v imenu OLO podpredsednik inž. Peter Aljančič. — Na sliki: zaslužni ljudskoprosvetni delavci iz koprškega okraja, ki so prejeli letos Kosovelovo nagrado v znak priznanja za svoje požrtvovalno delo

VOLITVE V LR SRBIJI

Petič po osvoboditvi volijo državljani LR Srbije odbornike občinskih ljudskih odborov in zborov proizvajalcev. Tako so bile v nedeljo volitve v občinske ljudske odbore z 89,92% udeležbo, danes in v nedeljo pa bodo izvolili še odbornike zborov proizvajalcev industrijske in kmetijske skupine.

S SEJE OBČINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA SEŽANA

Razen plana še polno drugih zadev

Občinski ljudski odbor Sežana je na svoji seji, 18. marca, po sprejetju telošnjega občinskega družbenega plana in proračuna razpravljal tudi o nekaterih važnejših gospodarskih vprašanjih. Tako sta oba zborna izšla izšla finančni načrt sklada za ceste, ki določa njegovo razdelitev na posamezne objekte. Največji zneski so predvideni za ceste Komen—Volčji grad—Kregališče—Veliki dol, to je 130.000 dinarjev, dalje 120.000 dinarjev za cesto Gabrovica—Coljava—Pliskovica do obeh cest III. reda, po 80.000 dinarjev pa za popravilo odcepov od cest III. reda proti Skrbini do meje z okrajem Gorica, proti Podgori, Poviru in Gorenjam ter za cesto na Kozjane. Več kot pol milijona dinarjev je določenih za ureditev prometnih znakov in smerokazov na občinskih cestah, ki so IV. reda.

Glede sredstev, potrebnih za fluorografiranje in cepljenje proti TBC, sta oba zborna sklenila, naj jih občina črpa iz svojega stalnega rezervnega sklada.

Na prošnjo nekaterih državljanov so na seji sklenili dodeliti nacionalizirano zemljišča v ožjem gradbenem okolju Sežana zasebnikom za gradnjo družinskih stanovanjskih hiš. V tej zvezi je bilo sklenjeno zamenjati zemljišče, last splošnega ljudskega premoženja v Skopem, da bi dobili primeren prostor za gradnjo spomenika padlih borcev NOB.

Odborniki so sprejeli tudi prava veterinarske postaje v Sežani in pravnik o sistemizaciji delovnih mest ter plačah uslužbencev, kakor tudi cenik za strokovne storitve. Znano je, da bosta odslej v sežanski občini še dva veterinarja, eden v Divači, drugi v Komnu ter dva redna in en honorarni veterinarski tehnik, ki bodo opravljali osemenjevalno službo. Pristojbine za strokovne storitve veterinarjev bodo odslej nekoliko nižje, če gre za množične akcije, v sje pa tedaj, ko so potrebne individualne intervencije. Tako bodo za cepljenje, za klinične preglede, kirurške posege, pomoč pri porodih itd. ob nedeljah in praznikih pristojbine za 50% v sje, v nočnem času pa za 100%. Za nočni čas se šteje od

1. aprila do 30. septembra čas od 20. do 6. ure, od 1. oktobra do 31. marca pa od 17. do 7. ure. Razen pristojbine bo veterinar lahko

zaračunal tudi kilometrino po veljavnih predpisih in eventualne stroške za material in zdravila. —cr

Ob Dnevu mladinskih delovnih brigad

V koprskem okraju so mladinske organizacije na pobudo okrajnega komiteja LMS Koper začele pripravljati sporede za proslavo Dneva mladinskih delovnih brigad, ki bo 1. aprila, in za proslavo Dneva mladosti v maju.

Predvideno je namreč, da bodo v vseh središčih občin našega okraja in v večjih vaseh in tudi med kolektivi mladih združnikov ter mladih industrijskih proizvajalcev priredili kulturno-umetniške akademije, športna srečanja, razgovore z udeleženci mladinskih delovnih akcij v minulih letih ter več družabnih prireditev. V teh dneh bodo tudi začeli s krajevnimi delovnimi akcijami.

Osrednja proslava bo 3. aprila v Kopru, ko bo prvi srednješolski mladinski festival koprškega okraja. V dopoldanskih urah bo v gledališču zborovanje, katerega bo sledil nastop vokalnih in instrumentalnih ansamblov srednješolske mladine ter recitatorjev. Tega dne bodo tudi športna

srečanja med dijaki srednjih šol, ki bodo v finalnih tekmah preizkusili svoje moči v nogometu, odbojki, košarki, rokometu, streljanju in šahu, saj je za vsako izmed teh disciplin namenjen kot najvišja nagrada pokal OK LMS Koper. V teh prireditvah bodo sodelovali tudi mladi člani italijanskih kulturnih krožkov

ELEKTRARNE SLOVENIJE

Energetski sistem LRS — hidro- in termoelektrarne, kakor so razmeščene po vsej Sloveniji. Nazorno je videti praznino na našem območju

Hidroelektrarna Osp pri Kopru

nov vir električne energije, pitne vode in vode za namakanje

Zakaj je HE Osp tako važna pri tem razvoju? Te trditve so plod temeljitega premisleka in dolgotrajnih razmiselnih ljudi, ki morajo zagotoviti ob pravem času te tri osnovne elemente, brez katerih nadaljnji razvoj enostavno ni možen.

V nadaljevanju bomo podrobno premetrili problematiko vseh treh vprašanj in podali tehnične podatke o tem, kako si zamišljamo rešitev teh problemov: najprej elektroenergetskega, nato preskrbe s pitno vodo in končno, kako privedi potrebno vodo za namakanje na naša polja.

Najprej si bomo ogledali elektroenergetsko plat. Če pogledamo našo prvo skico, ki prikazuje položaj nove hidroelektrarne v primerjavi z ostalimi hidro- in termoelektrarnami naše republike, opazimo, da imamo na severu na Dravi vrsto močnih pretočnih hidroelektrarn. Na zapadnem robu sta na Soči dve z manjšo zmogljivostjo, v sredini je nekaj manjših na Savi, razen tega pa imamo še vr-

pajalnih elektrarn, ki so zgrajene v veliki oddaljenosti (dravske). In ne samo to. Ker je HE Osp vrhu tega še akumulacijska hidroelektrarna z zelo veliko močjo ca. 100 MW, bo lahko proizvajala visokovodno električno energijo za kritje konic v kateremkoli letnem času. To bo prva in obenem ena izmed večjih možnih akumulacijskih hidroelektrarn v naši republiki, ki jo naša energetska mreža izredno nujno potrebuje.

V našem energetskega sistema obratujejo tri večje termoelektrarne, katerih naloga naj bi bila proizvajati tako imenovani osnovni pas elektrike, temeljno energijo, ki je vedno enakomerna. Termoelektrarne se namreč težko prilagajajo spreminjanju obremenitve in se ne morejo hitro vključevati v omrežje ali pa izstopati iz njega. Lažje se prilagodijo potrebam porabnikov električne energije naše vodne elektrarne na Dravi in na Savi, zlasti one z manjšo akumulacijo, kot so HE Moste ter delno elektrarne na Dravi in na Soči. Najbolj prilagodljiva bo pa HE Osp, ki bo s svojo veliko močjo vedno na razpolago za izravnavanje nihanj v energetskega sistema. V nekaj minutah lahko spravi v pogon enega ali obo svoja agregata in začne oddajati v omrežje potrebno energijo, jo s svojo akumulacijo daje tako dolgo, kot je potrebno in v ravno tako kratkem času lahko spet ustavi svoje generatorje ter čaka novih potreb.

Takšna je torej vloga hidroelektrarne Osp v našem elektroenergetskem sistemu, prihodnjic bomo pa prešli k podrobnemu opisu celotne naprave.

Piše inž. TONE JARÉ

sto termoelektrarn, od katerih sta večji le TE Soštanj in TE Trbovlje. Na vzhodnem robu je samo manjša TE Brezovica, na južnem pa ni nobene. In ravno po tem dveh straneh smo povezani z daljnovidni z energetskim sistemom sosednje republike Hrvaške in njenimi energetskega mreže. Za prenos električne energije na te dve strani je torej izoblikovana iz dolgih daljnovodov, med njimi pa ni nobene elektrarne.

Predpogoj dobro delujoče mreže je, da so elektrarne po možnosti enakomerno razporejene v njej, ker šele tak sistem omogoča racionalno izrabo razpoložljive električne energije brez velikih izgub v omrežju, ki nastajajo zaradi predolghih prenosov. HE Osp bo situirana na drugem mestu, da bo kar najbolje vključena v sedanji elektroenergetski sistem, ki je povezan z ostalo energetskega mrežo sosednjih republik. Zelo gospodarno bo oddajala energijo ali proti severu ali proti jugu, kjer bo pač potreba. Zlasti pa bo imela velik pomen za jugozapadni del tega energetskega sistema v primeru motenj v visokonapetostni mreži pri izpadu glavnih na-

Povabili so me tudi v Osp. Vse-kakor rad obljubim, da se bom na označeni hišni številki tudi oglasil, samo da se malo vreme popravi. Pa tudi domače muzikante bom malo ošlatal, da jim ne bodo instrumenti rjaveli.

Se v Sežano stopimo. Velja pogledati še enkrat, kjer sem že pred mesecem ogledoval na dežju in vetru in soncu primeren prostor na mestnih smetiščih (neregistriranih seveda) ob tej ali oni cesti, na pri sejmišču, v bližini železniškega mostu in še kje drugje, da bi tjakaj zanesel še tisto decimalno tehtnico, ki sredi Divače pod kostanjmi vedri že nekaj mesecev in se nihče zanjo ne zmeni. Pravijo sicer, da bi bilo boljše in pravo mesto znanjo v nekem skladišču nekega koprškega podjetja, ker še ni znano, da bi jo bilo to prodalo ali kako drugače odstopilo Odpadu. Morda bo pa tole pomagalo, da se bo kdo zanimal in še pred odkupno sezono kmetijskih pridelkov poskrbel za nesrečno »vao« — vsaj jaz ji to iz srca privoščim...

Plesali smo vse naokoli po okraju, našo lepo metronolo pa si prihranimo za prihodnjic, ko bo res Koper na vrsti. Nekaj mi je vrinjavila Juca, nekaj ste poskrbeli drugi — pa bo šlo. O tem premisslujate do prihodnjic, do tedaj pa vam želi mirno spanje in še lepše dobro jutro

vaš Vane

OSNOVNA ORGANIZACIJA NAJMLAJŠIH ČLANOV ZK V PIRANU

Letna konferenca Pomorske šole

Pred nedavnim je imela svojo letno konferenco osnovna organizacija ZK Pomorske srednje šole v Piranu, ki vključuje tudi tovarise z Ribiške šole ter pomorskega internata. Po pravici lahko imenujemo to osnovno organizacijo »osn. org. najmlajših članov ZK«, kajti povprečna starost njenih članov je le nekaj nad 20 let. Nič čudnega, saj sestavljajo večino članov mladi vzgojitelji in gojenci višjih letnikov obeh šol.

V prepolini dvorani Doma družbenih organizacij (poleg članov ZK so se konference udeležili tudi številni gostje, med njimi tov. Ivančič kot predstavnik sindikata pomorcev, in številni dijaki-nečlani) je bilo dobre tri ure slišati večina mlade komuniste, naše bodoče pomorščake. Tako poročilo kot številni diskutanti so obravnavali dobre in slabe strani, uspehe in pomanjkljivosti organizacije od lanske letne konference dalje ter opozarjali na trenutno najbolj pereče probleme in iz tega izvirajoče naloge, katerim se bo morala osn. organizacija ZK PSS predvsem posvetiti.

Posebno priznanje za dosežene uspehe je izrekel organizaciji sekretar obč. komiteja ZK Gustav Guzev, ki je povedal, da komitej cenil delo mladih komunistov na PSS kot eno najbolj prizadevnih političnih sil v komun. Njihova prizadevnost je še bolj očitna, če pomislimo, da so kljub intenzivnemu študiju še aktivni

sodelavci v življenju občine Piran. Skoraj ni delovne ali prosvetne akcije, pri kateri ne bi sodelovali tudi člani ZK Pomorske srednje šole — gojenci in vzgojitelji. Razlog za take uspehe — je poudaril tov. Guzev — je med drugim v sistematičnem političnem delu te osn. organizacije in v zelo dobrih odnosih med upravnimi in političnim vodstvom šole. Sola se je razvila z veliko, vztrajno voljo ljudi, ki so iz skoraj nemogočega znali narediti mogoče. Prav na dan konference je prispela radostna vest, da je na reviziji v Ljubljani bil dokončno potrjen projekt za gradnjo prepotrebne novega šolskega poslopja. Glavni problem je namreč: izboljšati pogoje za solanje in življenje gojencev Pomorske srednje in ribiške šole. Tudi internat je slab. Člani ZK, pa tudi navzoči predstavniki LMS in raznih drugih organizacij, ki delujejo v okviru obeh šol (Počitniška zveza, Taborniki, razni krožki itd.) so na konferenci sprejeli sklep, da bodo zastavili vse svoje sile, da se čimprej začne z gradnjo nove šole in da bo čimprej dograjena. Tov. Guzev je to poudaril, da je tudi dolžnost podjetij, ki so zainteresirana na vzgoji pomorcev, prispevati in pomagati za ureditev nove šole ter internata. Večjo skrb bo treba posvetiti tudi čim primernejšim različnim oblikam razvedrila gojencev, saj jim je sprostitve nujna, ko imajo nekateri tedensko tudi po 50 ur pouka. Jule

Barba Vane pravi...

Vidite, tako so me preganjali, da sem si moral vriboriti drug prostor, če sem sploh hotel pokukati na svetlo. Ker pa se mi je medtem nabralo (v moji odsotnosti) precej grešnikov, bom začel kar opletati.

Pust je sicer za nami, vendar pa je spomin nanj še živ posebno v Portorožu, kjer so poskrbeli za svojevrstno reklamo hotelu Palace njegovi natakariji, ki so bili močnejši od gostov in njihovega glasovanja z listki v prid dveh najlepših mask-dvojčic ter so sebi prisodili prvo nagrado v znesku desetih tisočakov za improvizirano masko. Vse žvižganje gostov ni nič pomagalo in so natakariji zmagali kljub žvižganju in škandaliziranju gostov. Zdaj čakam, da mi bodo povedali, če je uprava hotela kaznovala to samovoljo ali pa je bila po tihem s tem sporazumna, da bi ji ne bilo treba izplačati omenjene nagrade. Morda vam povem kdaj drugič, kako je s tem in kdo je kriv...

Iz Ilirske Bistrice so me prosili, naj nekako posredujem pri železniškem uradniku, ki ima na skrbi zapornice na železniških pralahih, da bi jih pravočasno ne samo zapiral, marveč tudi odpiral — posebno tiste na cesti proti Pod-

Vnebah vestah

LONDON: Velika Britanija namerava zgraditi potniško letalo, ki bo lahko preletelo Atlantik s hitrostjo dva tisoč milj na uro.

TOKIO: Vladi Japonske in ZDA sta se sporazumeli o gradnji podmorskega telefonskega kabla med obema državama.

DUNAJ: V bližini Dunaja bodo v kratkem začeli graditi tovarno za proizvodnjo nemških letal tipa DO-27 in DO-28.

PARIZ: Francosko obrambno ministrstvo je te dni sporočilo, da je ustanovilo prvo francosko atomsko bojno divizijo, sestavljeno iz dveh pehotnih in ene oklopne brigade ter bo imela v svojem sestavu tudi posebno padalsko enoto. Ta divizija bo usposobljena za eventualno vojno z atomskim orožjem.

PEKING: LR Kitajska in Združena arabska republika sta sklenili trgovinski sporazum, ki bo dovoljeval blagovno izmenjavo v vrednosti 42 milijonov dolarjev v obe smeri.

ELISABETHVILLE: V Elisabethvillu in okolici je prišlo do spopadov med pristaši Patricia Lumumbe in člani lokalne stranke Konakat, ki zahteva neodvisnost pokrajine Katanga v Belgijskem Kongu. V spopadih je bilo ubitih 13 ljudi, več sto pa ranjenih. Napeto vzdušje je nastalo, ko se je razvedelo, da namerava Lumumba prirediti politično zborovanje, belgijske oblasti pa so ga iz varnostnih razlogov prepovedale.

SLOVENSKI JADRAN

Urejuje uredniški odbor. Glavni in odgovorni urednik Rastko Bradščaj. Izhaja vsak petek. Izdaja CZP Primorski tisk Koper. Uredništvo in uprava v Kopru, Canarjeva 1, telefon 170. Posamezen izvod 10 din. — Letna naročnina 1500 din, za tujino 1300 dinarjev ali 3,5 am. dolarja. — Bančni račun 602-70-1-181. Rokopisov in fotografij ne vračamo. — Tisk in kličejti tiskarna CZP Primorski tisk

Živahna dejavnost ZB NOV postojnske občine

V Postojni je bil v nedeljo redni letni občinski zbor občinskega odbora Zveze borcev, ki so mu razen 105 delegatov prisostvovali tudi predsednik okrajnega odbora ZB Tone Ukmar, predsednik Občinskega ljudskega odbora Postojna Jože Baša in sekretar občinskega komiteja ZKS Slavko Černelc.

Predsednik dosedanjega občinskega odbora Janez Kranjec je v svojem poročilu omenil, da so

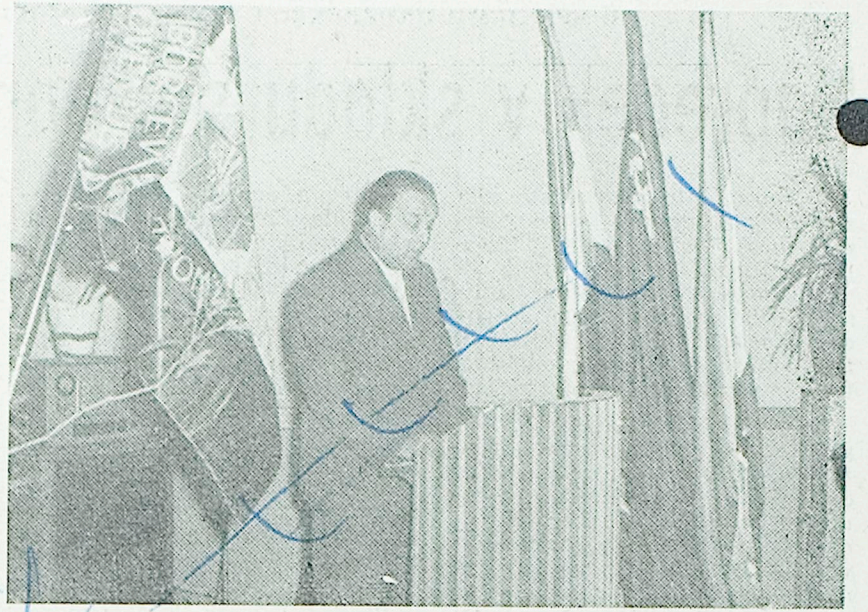
člani Zveze borcev v postojnski občini v minulem letu s svojim delom mnogo prispevali k pozitivni družbeni življenja v komunini s tem, da so se množično vključili v razne organizacije in so dosledno utrjevali socialistične odnose med državljanji. Sedaj je v osnovnih organizacijah ZB na Postojnskem vključenih 2292 bivših partizanskih borcev ter aktivistov, od katerih skoraj polovica dela razen v lastni organizaciji še na številnih drugih področjih javnega udejstvovanja. Občinski odbor ZB pa ima tudi 637-člansko sekcijo bivših internancev in političnih preganjancev, ki so se organizirali šele predteklo jesen kot sekcija ZB.

Med razpravo je bilo govora o nadaljnji ideološki vzgoji članov, o njihovem strokovnem izobraževanju v okviru dopisne ekonomske srednje šole za člane Zveze borcev ali v bodočih izobraževalnih središčih in tudi o doslednem proučevanju življenjskih pogojev nekdanjih partizanov in aktivistov, predvsem aktivnega dela v proizvodnji manj ali sploh nezmožnih, ki so potrebni pomoči. Delegati in gosti so tudi omenili vlogo osnovnih organizacij Zveze

borcev pri utrjevanju socialističnih odnosov na vasi in pri reševanju aktualnih gospodarskih vprašanj. V novi občinski odbor Zveze borcev so izvolili 25 članov, ki bodo morali na osnovi živahne razprave sestaviti podroben načrt dela, vsekakor obsežnejši, kakor je bil v minulih letih, ko ta organizacija še ni bila tako trdna, kot je danes. I. V.

Lekarna v Komnu

Letos bodo v Komnu adaptirali prostore v zadrženem domu, v katere bo premeščena lekarna. Sedanji lekarniški prostori bodo namreč upoštevani pri rekonstrukciji gostinskega podjetja »Turist«.

Z nedeljske občinske konference Zveze borcev NOV v Postojni: predsednik odbora Janez Kranjec bere poročilo o delu in prihodnjih nalogah organizacije

Pismo iz Štjaka na Krasu

Pred dnevi je bil v Štjaku zbor volivcev, na katerem so govorili o letošnjem družbenem planu in proračunu sezanske občine. Zbralo se je kar lepo število gospo-

darjev in mladine, žal pa nobena žena, čeprav je bil zbor sklican pred mednarodnim praznikom žena.

Po zboru so se volivci razšli nezadovoljni in z vzdihom: »Zdaj vemo prav toliko kakor prej!«

Res je, da bi se v množici neznanih pojmov, kakor so narodni dohodek, čisti dohodek občine, komunalna dejavnost, skladi itd., in v množici števil, podanih v pičli uri, težko znašel gospodarski strokovnjak, kaj šele preprosti državljani na takšnem sestanku, kjer ima edino priložnost, da da svoje mišljenje o nadaljnjem gospodarjenju v komunini. Potrebno je, da se volivci seznanijo z družbenim planom in proračunom občine, vendar je tudi potrebno,

Komen na Krasu

V skladu z dosedanjim in po programu predvidenim razvojem proizvodnje je Občinski ljudski odbor Sežana odobril podjetju »Aluminij« Komen, da razširi svoj poslovni predmet na livarstvo (aluminija in njegovih legur za kokilno in peščeno livanje) ter na montažo strojev in izdelkov lastne in tuje proizvodnje.

Kaj pravijo drugod ...

Primorski vestnik

ZACETNA DELA ZA TOVARNO TEŽKE KONFEKCIJE

Prejšnji teden so v Murški Soboti začeli pripravljati gradnjo tovarne teške konfekcije. Sedaj merijo zemljišča, kjer bodo stali posamezni objekti. Tovarna bodo gradili na Pannonski cesti, kjer bo potrebno tudi nekaj stanovanjskih hiš. Tovarna bo imela tudi svoj transformator.

Primorske NOVICE

AVTOMATSKA TELEFONSKA CENTRALA V NEKAJ LETIH MODERNIZIRAN VES PTT PROMET V GORIŠKEM OKRAJU

V soboto je bila v Novi Gorici slovesno izročena namenu nova avtomatska telefonska centrala s 400 priključki. To omogoča telefonskim naročnikom direktno medsebojne pogovore na področju Nove Gorice in Sempetra, kar bo zmanjšalo čas, ki je bil doslej potreben za razna opravila, odnosno čakanje na zvezo. Preko te centralne so naročniki Nove Gorice vezani tudi s poštom v Mirnu, Renčah, Dornberku, Sempasu, Crničah, Grgarju, Cepovanu, Kanalu, Kojškem in Dobrovem.

DOLENJSKI LIST

BRIGADA MLADIH ZADRUŽNIKOV PRED ODHODOM

Nekateri občinski komiteji LMS so že dosegli število brigadirjev, ki bodo šli v XI. novomeško traktorsko brigado Janka Brodariča. Vsaka druga naj bi poslala mladince, ki bo v brigadi opravil traktorski tečaj. Kljub temu, da je brigada traktorska, bodo mladinci in mladinke lahko opravili najrazličnejše tečaje — motorske, mopedске, zidarske, gospodinjске itd. Vsak mladinec bo v prostem času imel dovolj možnosti, da se razen vsega ostalega udeleži v brigadi vsaj enega tečaja.

TEHNIŠKI

LEP ODNOS KOLEKTIVA DO SVOJE DELAVKE

Ob nedavnem požaru v posloppju Hmezad v Zalcu je bila težko oškodovana tudi neka žena, ki je v tej stavbi stanovala. Požar ji je uničil vse, kar je imela v svoji sobi, tako pohištvo, obleke, posodo. Žena je delavka pri Industrijsko-eksploatacijskem podjetju Gorenje, kjer je o svoji nesreči tudi povedala. Kolektiv tega podjetja je nato sklenil v eni izmed naslednjih nedelj nadomestiti izgubo tej ženi in je to z udarniškim delom neko nedeljo v februarju tudi naredil. Dobiček tega dne je ženi povrnil vso s požarom nastalo škodo.

GLAS GORENJSKE

SKRBE ZA ČLOVEKA IZOBRAŽEVALNE CENTRE V VSA PODJETJA

V sredo dopoldne je bil na Občinskem ljudskem odboru Kranj posvet zastopnikov krajskega industrijskih podjetij o organizaciji in razvoju kadrovske-socialne službe. — Dosedanje analize so namreč pokazale, da skrb za človeka v gospodarskih organizacijah še vedno močno zaostaja za razvojem in industriji. Nezadostna skrb za človeka, ki se je doslej bolj ali manj odražala v slabih delovnih odnosih, v zadnjem času postaja tudi precejšnja ovira v proizvodnji. Problem je dokal pereč, zato se ga je treba takoj lotiti.

Premalo mladine v AMD Piran

Na nedavni letni skupščini Avto-moto društva Piran so sicer ugotovili, da se je število članov v zadnjem letu podvojilo, sedaj jih je 127, vendar pa je včlanjenih premalo mladincev. Le-teh je v piranskih srednjih šolah precej in lahko bi s svojim delom prispevali k utrjevanju družbenega dela, pri tem pa se usposobili za upravljanje motornih vozil in se podrobno seznanili z nalogami preventivne cestno-prometne službe. Lani je piransko društvo priredilo tečaj za voznike motornih

vozil in 18 kandidatov se je usposobilo za voznike-amaterje. Razen tega so člani društva seznanili 80 mopedistov s cestno-prometnimi predpisi, kar je brez dvoma lep uspeh društvene dejavnosti.

Na tej skupščini so razpravljali tudi o finančnih težavah društva in ko je bilo govora o tem, da društvo nima primerne vozila za praktične vožnje, je tovariš Oraževič ponudil svoj avtomobil, ki ga bodo lahko koristili tečajniki, dokler ne bo dobilo AMD Piran drugega. Tega pa upa nabaviti z dobičkom od javne tombole, ki jo bo društvo priredilo skupno z Ljudsko tehniko. Zvezo borcev, Zvezo rezervnih oficirjev in podoficirjev v poletnih mesecih ter z različnimi dotacijami.

F. I.

Esperanto v Postojni

V razmeroma kratkem časovnem razdobju je priredilo Esperantsko društvo v Postojni že peti seminar tega mednarodnega jezika na postojnskih učnih zavodih. Seminar je v Gozdarski šoli in ga vodi prof. Rudi Likar. Udeležuje se ga 25 slušateljev, pripomniti pa moramo, da so vse potrebne učbenike preskrbele šole.

Gorska straža

Preteklo sredo so taborniki na Gozdarski srednji šoli ustanovili prvo gorsko stražo v koprskem okraju. Njena naloga naj bi bila predvsem pregledovati območje bližnjih gora in preprečevati uničevanje planinskega cvetja. Postojnska gorska straža šteje 34 članov — dijakov, ki bodo priredili tudi izlete v naravo. I. V.

TOD Koper se pripravlja na sezono

Prejšnji teden je obravnaval upravni odbor Turističnega olepševalnega društva v Koprju predloge o pripravah za ureditev koprške občine pred letošnjo glavno turistično sezono. Člani odbora so med drugim sklenili predlagati pristojnim organom poostreitev ukrepov za večjo snago v gostiščih in otvoritev okrepevalnice s krajevnimi specialitetami v režiji društva.

Posebna komisija TOD Koper bo predlagala občinskemu ljudskemu odboru prostor za camping, ki bo že letos odprt skladno s perspektivnim planom za turistično izgradnjo slovenske obale. Upravni odbor je nadalje sklenil razpisati več nagrad v skupnem znesku 70.000 dinarjev za prebivalce Kopra in večjih krajev v občini, ki bodo najbolj poskrbeli za olepšanje in ocvetljenje hiš in za kar največjo čistoto okoli njih. Društvo bo letos prevzelo tudi pobudo za ureditev parka v Smedeli in zaprosilo vodstva šol, naj prepovejo otrokom uničevanje javnih nasadov. Ob zaključku seje je bil sprejet sklep o postavitvi turističnih tabl in kazipotov ob glavni cesti, da bi bili turisti kar najbolj privlačno poučeni o cestah in potih, ki vodijo na Socerb, v Dolino bobrov, Hrastovlje, na Markov hrib itd.

O. M.

Korak naprej v tehnični vzgoji

Med letošnjim praznovanjem Dneva učiteljskega v Koprju so v nedeljo ustanovili učiteljski inštitut svoje društvo Ljudske tehnike. Po uvodnih besedah predsednika pripravljalnega odbora in predavanju prof. Marijana Malca o tehnični vzgoji v reformirani šoli, se je razvila živahna razprava, v kateri so poudarili vlogo učiteljev pri posredovanju splošnega tehničnega znanja mladini. Novoustanovljeno društvo pa bo s svojim delom v pomembno oporo predavateljem na osnovnih šolah pri izvajanju rednega učnega programa tehnične vzgoje.

Dejavnost Ljudske tehnike na učiteljski se je začela že leta 1954 in v šestih letih je učiteljski inštitut uspešno uredil manjšo delavnico za praktične vaje.

Občnemu zboru so kot gosti prisostvovali tudi zastopnik GO LTS Jože Drnovšek, predsednik in sekretar OO LT Koper Vinko Znidaršič in Miro Okretič ter predsednik občinskega odbora LT Marko Rainer. Predsednik Okrajnega odbora LT Vinko Znidaršič je povedal med drugim, da je Okranji odbor LT prevzel patro-

nat nad novoustanovljenim društvom in mu dodelil 25 tisoč dinarjev za nadaljnje uspešnejše delo. Pismena priznanja za dosedanje delo na področju tehnične vzgoje so dobili Sonja Koren, Franc Gvardijančič in Savo Tomič. pet dijakinj pa praktična darila.

O. M.

Kaj je novega v Štanjelu

Osrednja točka razpravljanja na nedavni seji krajevnega odbora v Štanjelu je bila ureditev komunalnih vprašanj. Največ so govorili o popravilu mostu v Krepi pod Štanjelom, ki je bil močno poškodovan med zadnjo vojno. Krajevni odbor je sicer zaprosil za finančno pomoč Občinski ljudski odbor v Sežani, ker na le-ta nima v letošnjem proračunu predvidenih sredstev za popravilo tega mostu, so se vaščani odločili, da bodo sami, s lastnimi sredstvi in delom postavili vsaj leseno ograjo, da bi zavarovali prehod za ljudi in živino.

Skrb za popravilo krajevnih poti in za vzdrževanje cest bo prevzela občinska uprava komunalne dejavnosti. Bilo bi prav, če bi na zborih volivcev razmislili tudi o organiziranju prostovoljnega dela, da bi bile ceste in poti čimprej urejene v splošno korist domačinov in rotnikov, ki potujejo skozi Štanjel.

Na seji krajevnega odbora so predlagali tudi, naj bi pristojni upravni organi dovolili sečnjo dreves za pripravo drv, s katerimi bi v zimskih mesecih ogrevali prostore, kjer so razni množični sestanki.

Po telefonu na 170

STANJEL 1: Dosedanje skladišče kmetijske zadruge bodo v kratkem predelali v učilnico osnovne šole. Ko pa se bo preselila v nove prostore poslovalnica sezanskega podjetja »Prekrba«, bo šola dobila še nekaj novih učilnic.

KOPER 57: V sredo popoldne je sanitarni inšpektor za okraj Ljubljana dr. Dušan Mis seznanil komandni kader bodoče V. koprške mladinske delovne brigade o zdravstvenih nalogah, ki jih bodo morali opraviti na gradnji Ceste bratstva in enotnosti, zvečer pa je v koprski gledališki dvorani govoril bodočim brigadirjem o življenju v lankoletnih mladinskih delovnih brigadah. Na obeh predavanjih je dr. Mis predaval tudi zanimive diafilme iz delovnih akcij ter s prisrčno besedo ogrel marsikatero mladinko in mladince, da bo letos sodeloval pri gradnji naše magistrale.

PIRAN 51-30: V ponedeljek bo obiskalo Piran in Portorož okrog 70 udeležencev letošnjih mednarodnih smučarskih poletov preko skakalnice v Planici, ki proučevala 25 let obstoja. Na poti iz Planice skozi Ljubljano si bodo ogledali Postojnsko jamo, v Piranu pa jim bo predsednik občine Davorin Ferligoj priredil kosilo. Verjetno bo marsikateri smučar iz severnih evropskih držav zaplaval v piranskem ali portoroškem kopalnišču, saj je morje te dni pri nas prav toplo, kot je v Skandinaviji sredi poletja.

KOPER 252: V oktobru bo v Portorožu VIII. zbor gostinskih in turističnih delavcev Slovenije. Na njem bodo govorili o uspehih in pomanjkljivostih letošnje turistične sezone. Organizacijo tega zbora bodo prevzeli Gostinska zbornica za okraj Koper ter gostinska in hotelska podjetja v Portorožu.

SEŽANA 3: Svet za prosveto pri Oblo Sežana bo v kratkem razpisal 8 službenih mest za predmetne učitelje in 16 prostih mest za učitelje.

SEŽANA 107: Okrajni svet za telesno vzgojo je za poštovno delo na področju telesne vzgoje dal pismeno priznanje Mari Godnič in Ivanu Kocijanu iz Sežane ter Dušanu Pustišku iz Dutovelj, za uspešno delo pri tehnični vzgoji mladine pa Alojzu Stenti iz Štanjela.

KOMEN 5: Minull petek je v Komnu gostovalo Goriško gledališče z igro »Sluga dveh gospodov«. Ob tej priložnosti je bilo sklenjeno, da bo to gledališče imelo redne predstave tudi v Komnu.

Komisija za sklepanje in odpovedi delovnih razmerij pri podjetju »Elektro-Koper«

razpisuje mesto

FINANČNEGA KNJIGOVODJE

Pogoji: ekonomska srednja šola, 8-letna praksa ali srednja strokovna izobrazba z 10-letno prakso.

Prijave z življenjepisom pošljite na tajništvo podjetja do 10. aprila 1960. Nastop službe takoj.

SAP TURIST LJUBLJANA
POSLOVALNICA
KOPER/PIRAN
prireja

v aprilu 1960 šestdnevni izlet z avtobusi in vlakom v Francijo na AZURNO OBALO z obiskom MILANA — GENOVE — NICE — CANNESA — MONTE CARLA. Za prvomajske praznike 1960 pa izlet z vlakom v RIM — NEAPELJ — POMPEJE — SORRENTO — CAPRI za 6 dni; izlet ima že tradicijo po vsej Sloveniji.

Vse potrebne informacije dobite v naših poslovalnicah — v Kopru, telefon 298 — v Piranu pa 51-12.

TRGOVSKO PODJETJE »TOBAK« KOPER ZAPOSILI NA DELOVNO MESTO SKLADIŠČNIKA PODJETJA DVA KVALIFICIRANA TRGOVSKA DELAVCA S PRAKSO V TRGOVINI ALI SKLADIŠČU. PRIJAVE DOSTAVITI NA NASLOV PODJETJA NAJPOZNEJE DO 25. APRILA 1960

Komisija za sklepanje in odpovedi delovnih razmerij podjetja

»HLADILNICA Koper« Dekani

razpisuje delovno mesto

SALDOKONTISTA

s prakso.

Plača po tarifnem pravilniku. Pismene ponudbe pošljite do 31. marca 1960.

MENJAM trosobno stanovanje v Celju za enako ali manjše v Kopru. Naslov na upravi lista.

Kino

KOPER: 25., 26. in 27. marca ameriški barvni film VELIKAN I. del, 28. in 29. marca ameriški film OBTEŽILNA PRICA, 30. in 31. marca ameriški barvni film VELIKAN II. del.

Radio KOPER

NEDELJA, 27. marca — 8.00 Domače novice — 8.05 Kmetijska oddaja: Pred širšim posvetovanjem o vinarstvu v Portorožu — Pitališče bekonov v Ajdovščini — Izkušnje drugih — 8.30 Z veselo pesmijo v nedeljsko jutro — 9.00 Naša repertoar: Milijoni na receptih — 9.15 Zabavni zvoki — 13.30 Sosedni kraji in ljudje — 14.00 Glasba po željah — 15.00 Poročila — 15.10 Ženski vokalni kvartet — 15.30 Simfonični portret Irvinga Berlina. VSAK DAN je ob 7.15 in 7.40 Glasba za dobro jutro, vmes ob 7.30 Po-

ročila. Poročila so še ob 13.30 in 15.00, ob 15.10 pa Zabavna glasba, vmes reklame.

PONEDELJEK, 28. marca — 13.40 Kmetijski nasveti: Dela pred vegetacijo v gozdu — 13.45 Pisana paleta zabavne glasbe — 14.30 Sportni pregled — 14.40 Izbrane melodije — 15.20 Pojeta Božo in Miško.

TOREK, 29. marca — 13.40 Kmetijska univerza: Razvoj slovenskega pašništva — 13.50 Odlomki iz oper — 14.30 Sola in življenje: Prvi tekmovalci za Dan mladosti — 14.50 Glasbena medigra — 15.20 Narodne pesmi in plesi iz raznih krajev Jugoslavije.

SREDA, 30. marca — 13.40 Kmetijski nasveti: Navodila o setvi krmne pese — 13.45 Od melodije do melodije — 14.30 Kulturni obzorik: Zbrali so si zrelostne naloge — 14.40 Pojo Danica Filipič, Greta Ložar in Franc Koren, na harmoniki spremlja Avgust Stanko — 15.20 Sola in glasba.

ČETRTEK, 31. marca — 13.40 Kmetijska univerza: Vloga strojnih storitev v lanski kooperaciji — 13.50 Trije španski plesi — 14.00 Glasba po željah — 14.30 Pogovor z volivci — 14.40 Glasba po željah II. del — 15.20 Dalmatinske popevke.

PETEK, 1. aprila — 13.40 Kmetijski nasveti: S katerimi vrtnarskimi kulturami bomo nadoknadili izpač primelij — 13.45 Od melodije do melodije — 14.30 Domače aktualnosti: Podjetje in obrtne usluge — 14.40 Poje Slovenski oktet — 15.20 Igrata godbi Zagrebške vojne oblasti in LM Slovenije p. v. Vilima Markovića in Rudolfa Stariča.

SOBOTA, 2. aprila — 13.40 Kmetijska univerza: Pripravimo se na saditev okopanin — 13.50 Popevke in ritmi od tu in tam — 14.30 Primorski tednik — 14.45 15' z orkestrom Andre Kostelanetz — 15.20 Nekaj domačih za prijetno popoldne.

Mali oglasi

ZAMENJAM stanovanje v bloku v Mariboru za primerno v Kopru ali Portorožu. Informacije pri Legiša, Portorož 234.

DAM 50.000.— din nagrade onemu, ki mi odstopi ali priskrbi prazno sobo v Kopru. Ponudbe na upravo lista pod »Takoj«.

DVOSOBNO STANOVANJE V POLJU pri Ljubljani zamenzam za enako ali večje v Kopru ali okolici. Ponudbe pošljite na urpavo lista pod »Čimprej«.

OTROŠKO POSTELJICO (s predalom) poceni prodam. Koper, Bazoviška 19.

PRAŠIČEREJCI POZOR! Imam čistokrvnega plemenjaka za pripušcanje. Vsem prašičerejcem se priporoča Piščanc Anton, Škofje 23/a.

Ko pridete v Trst, napravite zanimiv sprehod od avtobusne postaje po ulici Carducci in Ghega do ulice Cellini št. 2. Ne bo Vam žal, kajti tam je znana manufakturna trgovina »MAGAZZINI ALLA STAZIONE« z bogato izbiro moške, ženske in otroške konfekcije, po zmernih cenah in za vsak okus. Vaša pot bo poplačana, ako obiščete »MAGAZZINI ALLA STAZIONE«, ulica Cellini 2, nekaj korakov od glavne postaje. Kdor pride s propustnico, ima poseben popust!

Delavski svet kovinsko obrtnega podjetja

»ISTRAMETAL« Piran

razpisuje prosta delovna mesta za:

1. VISOKOKVALIFICIRANE KLEPARJE IN VODOVODNE INSTALATERJE z najmanj 3-letno prakso
2. KVALIFICIRANE KLEPARJE IN VODOVODNE INSTALATERJE s 5-letno prakso

Nastop službe takoj. Plača po tarifnem pravilniku podjetja.

Trgovsko podjetje »PETROL«

sprejme v službo več

TRGOVSKIH POMOČNIKOV ZA PRODAJALCE NA NOVO ZGRAJENEM SERVISU V PIRANU

Prošnje z navedbo dosedanjih zaposlitev pošljite takoj na

»PETROL« Postojna.

UPRAVNI ODBOR HOTELA »TURIST« ANKARAN

razpisuje

naslednja delovna mesta:

1. 1 VODJO PROGRAMA (ARANZER PRIREDITEV) z večletno prakso (sezonski)
2. 1 FINANČNEGA KNJIGOVODJO s srednjo strok. izobrazbo (stalni)
3. 1 POMOŽNEGA FINANČNEGA KNJIGOVODJO s srednjo strokovno izobrazbo (stalni)
4. 1 ZURNALISTA s srednjo strokovno izobrazbo (stalni)
5. 1 POMOŽNEGA ZURNALISTA s srednjo strokovno izobrazbo (stalni)
6. 1 SEFA KUHINJE — visokokvalificiranega (sezonski)
7. 1 SEFA RESTAVRACIJE — visokokvalificiranega (sezonski)
8. 1 ZDRAVNIKA SPLOŠNE PRAKSE (sezonski)
9. 1 SLASCICARJA — visokokvalificiranega (sezonski)
10. 1 RECEPCIONERJA — kvalificiranega (sezonski)
11. 6 SOBARIC — polkvalificiranih (sezonske)
12. 6 KUJARJEV — kvalificiranih (sezonskih)
13. 6 VEČ NATAKARJEV — kvalificiranih in polkvalific. (sezonskih)
14. 6 VEČJE ŠTEVILO POM. KUH. OSEBJA — kvalificiranih in polkvalificiranih (sezonskih)
15. 2 ČEVAPČICARJA — kvalificiranega in polkvalificiranega (sezonska)
16. 4 BLAGAJNICARKE — kvalificirane in polkvalificirane (sezonske)
17. 3 TOČAJE — kvalificirane in polkvalificirane (sezonske)
18. 3 BILJETERJE — nekvalificirane (sezonske)
19. 4 PERICE — nekvalificirane (sezonske)
20. 1 NOČNEGA ČUVAJA — nekvalificiranega (sezonski)
21. 1 NOSACA — nekvalificiranega (sezonski)
22. 8 SNAZILK — nekvalificiranih (sezonske)
23. 7 DELAVCEV — nekvalificiranih (sezonski)
24. VEČJE ŠTEVILO STUDENTOV za razna dela — nequal. (sezonski)

Razpisana delovna mesta, ki so označena kot sezonska, se prično s 1. junijem oziroma s 1. julijem 1960 in trajajo do 31. avgusta oziroma do 30. septembra 1960. — Prosimo vse reflektante za razpisna delovna mesta, da se oglašijo pisмено ali osebno v tajništvo podjetja do 30. aprila 1960 zaradi sklenitve delovne pogodbe. — Podjetje želi zaposliti, glede pomanjkanja stanovanj, predvsem domače in okoliško delovno silo. Za vse ostale pa so stanovanja preskrbljena. — Plača po tarifnem pravilniku ali po dogovoru.

Komisija za razpis delovnih mest pri Zdravstvenem domu — Koper

razpisuje

naslednja sistemizirana delovna mesta:

1. — 1 MEDICINSKO SESTRO za okoliš Gračišče
2. — 1 BABICO za okoliš Gradin
3. — 1 BABICO za okoliš Črni Kal
4. — 1 BABICO za okoliš Šmarje
5. — 1 ADMINISTRATORKO za splošno ambulanto v Kopru
6. — 1 STATISTIČARKO za higiensko postajo v Kopru
7. — 1 RAČUNSKEGA REŽISERJA

Pogoji:

ad 1.—4. predpisana strokovna izobrazba — ad 5.—6. nižja strokovna izobrazba — ad 7. nižja strokovna izobrazba z nekaj prakse v finančnem poslovanju ter znanjem strojepisja

Ustanova ne razpolaga s stanovanji

Plača po Zakonu o javnih uslužbencih in pravilniku o plačah Zdravstvenega doma Koper — Nastop službe je možen takoj ali po dogovoru — Pravilno kolkovane prošnje s kratkim opisom dosedanjega službovanja sprejema Uprava Zdravstvenega doma Koper do izpolnitve delovnih mest

Nešteto takih obedov je priredil in vsi so se končevali z istim praznim koncem. Udeleževal se je gargantuanskega slavlja, kjer se je velikanska množica ljudi gostila z neštivilnimi pečenimi junci, ki so jih vlačili iz zakajen h jam, da so iz njih potem z ostrimi noži rezali velike kose sočnega, kadečega se mesa. Z odprtimi, slinastimi usti je stal pred dolgo vrsto puranov, ki jih je prodajal mož z belim predpasnikom. In vsakdo je kupil, samo ubogi Dimač ne; s slinami v ustih je stal kakor prikovan z neskončno svinčeno težo, da se n mogel ganiti. Pa zopet so ga sanje prenesle v dobo, ko je bil še deček: z visoko dvignjeno žlico je sedel pri veliki skledi, polni kruha in mleka. In kmalu nato je preganjal plašne krave po planinskih pašnikih in prestal cela stoletja muk, ko je zaman poskušal priti do njih, da bi jih pomolzel. V gnojničnih kanalih se je boril s podganami, da bi jim ugrabil skorjico kruha ali druge ostanke jedi. Ni je bilo vrste hrane, da ne bi sanjal o njej. Hodil je po velikanskem hlevu, polnem svetlih, rejnih konj, in zaman je iskal v njem mesto, kjer je shranjen oves in otrobi; če je iskal po jaslih, ni našel niti zrca.

Samo enkrat so se mu sanje izpolnile. Sestrada se je boril na majhnem kamnitem otoku s pečenimi se valovi Pacifika za tesno k pečinam pr žete školjke in jih srečno prinesel na pesek. S suhim dračjem, ki so ga pustile visoke pomladanske plime, je napravil ogenj in položil na žerjavico svoj dragoceni plen. Opazoval je, kako se je

para dvigala iz školjk, ki so se pokajoč odpirale in kazale rdečkasto meso. Pečene so, to je vedel; in zdaj tudi ni bilo zlobne roke, ki bi mu jih odtrgala od usti. Končno — tako je sanjal sredi svojih sanj — bodo sanje postale resnica. Zdjaj bo jedel. In vendar je kljub vsej nedvomnosti dvomil. Trepetaje, v strahu, da se bo tudi zdaj zgodilo tisto grozno in nepričakovano, je nesel rdečkasto, vroče in dišeče meso v svoja usta. In zobje so stisnili v tsto meso! In on je jedel! Čudo; In to čudo ga je predramilo. Zbudil se je v temi, ležeč na hrbtu, in slišal samega sebe zadovoljno kruliti in cmokati kakor prasec! Njegove čeljusti so se premikale in v ustih je začutil meso, ki ga je žvečil. Ni se ganil. In kmalu je začutil ob ustih drobne prstke, pot skajoče mu majhen odrezek mesa med zobe. In takrat ni hotel več jesti. Razsrdil se je. Labiskwee pa je jokala v njegovem objemu, dokler je ni premagal spanec. On pa je bdel in občudoval neskončno moč ljubezni in nepopisno čudežnost ženske.

Pršel je dan, ko je izginila poslednja betvica hrane. Visoki vrhovi gorā so izginjali, prelazi so postajali nižji in odpirala se je široka pot proti zahodu. Toda tudi zaloga njenih moči je pošla. Bila sta brez živil. Prišel je čas, ko sta zvečer legla in zjutraj nista več mogla vstati. Dimač se je sicer trudoma dvignil, a se takoj zopet zgrudil. Plazeč se po rokah in kolenih je skušal napraviti ogenj. Labiskwee pa se je od slabosti vselej spet zgrudila, naj se je še tako trud la. In Dimač se je zgrudil poleg nje. Na obrazu se mu je izražal posmeh na napor, da je iz same navade, čisto mehanično kakor stroj, naredil nepotrebni ogenj. Dan je bil gorak in za kuhno nista imela ničesar. Lahen vetrič je pihljajal in zdihoval med borovci in od vsepovsod sta pod kopnečim snegom slišala godbo nevidnih poločkov.

Labiskwee je ležala vsa otopela. Njeno dihanje je bilo tako neslišno, da je Dimač večkrat dvomil, ali še živi. Popoldne ga je prebudil glas verice. Vzjel je svojo težko puško in se začel plaziti po skorji, ki se je bila spremenila v tekočo goščo, proti kraju, kjer je slišal veričin glas.

Plazil se je po rokah in kolenih; kadar je pa vstal, je opotekaje se padel naprej v smeri proti živali, ki se je, vsa jezna, kakor sadje pred starogrškim Tantalom, umikala polagoma pred njim. Za hiter strel ni imel moči in verica ni bila nikoli pri miru. Dimač je zdaj legel na mokri sneg in kakor otrok jokal nad svojo slabostjo; zdaj se mu je medli plamenček življenja spet utrnil in objela ga je tema. Koliko časa je ležal v poslednji taki omedle vici, ni vedel. Ko se je predramil, je trepetal od večernega mraza in mokra obleka je v nastopajočem mrazu na njem zmrzovala. Veverica je bila izginila. Po težkem naporu se mu je posrečilo zopet priti do Labiskwee. Tako velika je bila njegova slabost, da je ležal vso noč kakor mrtev in ga niti sanje niso več vznemirjale.

Sonce je bilo že na nebu in ista veverica je žlobudrala v borovcih, ko je Labiskwee rahlo pobožala Dimača po licu in ga prebudila.

»Položi roko na moje srce, moj ljubi,« je rekla. »Moje srce je moja ljubezen in ti ga drži v svoji dlani.«

Njen glas je bil jasan, toda slaboten, kakor bi prihajal od daleč.

Dolgo časa je preteklo, preden je zopet spregovorila. »Zapomni si za vedno, da proti jugu ni poti. To je ljudstvu karibujev dobro znano. Proti zahodu — to je pot — in skoraj si že tam. Rešil se boš.«

Dimač je slišal te besede v topi omotici, ki je bila blizu smrti. Še enkrat so ga predramile njene besede.

»Položi svoje ustnice na moje,« je rekla. »Tako naj umrem.«

»Umrla bova skupaj, ljuba,« je šepetal.

»Ne.« Slaboten trepet njene roke ga je zadržal in tako droben je bil njen glas, da ga je komaj slišal, vendar je slišal in razumel vsako besedico. Njena roka je nekaj časa stikala pod njenim plaščem in prinesla čez nekaj časa na dan vrečko, ki jo je položila v njegovo roko. »In zdaj tvoje ustnice, moj ljubi. Tvoje ustnice na mojih ustnicah in tvoja roka na mojem sreču.«

SPORTNA SREČANJA MED KOPRSKIMI IN ZAMEJSKIMI MLADINCI

Odbojka in namizni tenis Koprčani, nogomet Tržačani

Ob obisku skupine 300 mladincev iz Trsta, Gorice in Beneške Slovenije je prišlo tudi do številnih športnih srečanj. Goste so zastopali predvsem člani tržaškega slovenskega športnega društva BOR, domačine pa člani Partizana.

Domači so slavili zmago v odbojki (moški 3:0 in ženske 2:1) in v namiznem tenisu 5:2, medtem ko so gostje zmagali v nogometu z 2:0.

Ekipi sta nastopili v naslednjih postavah:

Bor: Pavletič, Hmeljak A., Hmeljak B, Mijot, Širca, Bandi, Batista, Zavadlal, Rauber in Orel.

Partizan: Pregelj, Matjašević, Malenšek, Mlekuš, Kovač, Sluga in Orel.

Gledalci so pričakovali, da bo zmaga domačink lahka, saj so nastopile v najmočnejši postavi z državno reprezentantko Pregljevo. Toda po začetnem vodstvu

9:1, so domačinke naglo popustile in igra je bila do konca seta enakopravna. Žal pa je bila razlika prevelika, da bi Koprčanke ušla zmaga. Rezultat 15:7. V drugem setu so Tržačanke zaigrale zelo povezano, brez nerove in požrtvovalno. Uspelo jim je premagati Koper s 15:13, za kar so žele tudi navdušeno odobravanje občinstva. Zadnji set so domačinke brez posebnih težav odločile v svojo korist s 15:5, predvsem po zaslugi boljše in učinkovitejše igre na mreži.

Tekma moških ekip je bila manj zanimiva kot ženskih, Tržačani so nastopili brez svojega najboljšega igralca Pavlice in se niso mogli resno upirati Koprčanom. Rezultat 15:5, 15:4, 15:8. V koprskem moštvu je bil najboljši Kastelic, v tržaškem pa Jurkič.

Nesorazmerje sil tudi v namiznem tenisu

Kakor v odbojki so nastopili Tržačani v oslabilni postavi tudi v namiznem tenisu. Dovolj je, če povemo, da so nastopili brez društvenega prvaka Merlaka. Tako so domači ni brez težav slavili zmago s 5:2.

Domačine so zastopali Korošec,

Toni in Mahne, goste pa Grbec, Kovačič in Ukmar. Najboljši v tržaški ekipi je bil Grbec, ki je premagal Mahneta in Tonijsa z 2:0. Ostali izidi: Korošec—Ukmar 2:0, Toni—Kovačič 2:0, Korošec—Kovačič 3:1, Mahne—Ukmar 2:0 in Mahne—Kovačič 2:1.

Borbena nogometna tekma

Nogometna tekma med mladinskima moštvo Trsta in Koprja je bila lepa in borbena. Moštvi sta bili v glavnem enakovredni, zmaga pa je zaslužno pripadla gostom, ki so imeli solidnejšo obrambo. Zlasti se je odlikoval vratar, ki je branil več ostrih strelcov. Gole sta dosegla Grdovič in Pilat.

Mladi vratar NK Izola Adolf Lesjak, ki je v nedeljo v prvenstveni nogometni tekmi slovenske conske lige med Ljubljano in Izolo tako uspešno branil vrata gostov, da se je tekma končala z delitvijo točk, čeprav so bili Ljubljanci favoriti

SLOVENSKA CONSKE LIGA

Nepričakovana točka za Izolo

V nedeljo prvo kolo primorskega prvenstva

V nedeljo, 27. marca, bo na sporedu prvo kolo pomladanskega dela nogometnega prvenstva primorske lige. Na sporedu so naslednja srečanja: Adria—Tomos, Rudar—Tabor, Anhovo—Branik, Il. Bistrica—Sidro in Tolmin—Primorje. Postojna bo prosta.

Prvo kolo bi moralo biti že pred tednom dni, vendar so tekme preložili, ker so bila nekatera igrišča zaradi blata in vode neuporabna.

Ljubljanci zmagali v Ilirski Bistrici

V nedeljo je bila v Ilirski Bistrici prijateljska tekma košarkarjev. Na igrišču so bili moštvo Svobode iz Ljubljane in košarkarji domačega Partizana. Zmagali so Ljubljanci, ki so bili favoriti, z 62 proti 51 košem. Častni poraz Ilirske Bistrice pa kaže, da je košarka v Ilirski Bistrici v zadnjih letih tako napredovala, da lahko njeni igralci napravijo presenečenje marsikateremu moštvu z boljšimi pogoji za trening.

Prvi turisti so že tu

Lani so prispeli prvi turisti konec marca, letos pa je Piran prvi v državi začel sprejemati redne inozemske skupine že v začetku marca. Od 9. marca so v hotelu »Sidro« prvi inozemski gosti, ki jih je poslala direkcija PTT iz Graza. Skupine se menjajo vsakih deset dni. V posameznih skupinah bo prišlo prihodnji mesec v Piran tudi po 90 avstrijskih turistov istočasno. Portoroški hoteli dobijo 27. marca prve skupine inozemcev, katerim bodo potem nepretrgoma do jeseni sledile nadaljnje redne skupine.

Pravzaprav pa se je letošnja predsezona v Portorožu začela že 1. januarja. Hotel »Palace« je s skrajnim znižanjem cen na režijske stroške dosegel, da je imel tudi v teh zimskih mesecih stalno goste — tudi po sto istočasno. Ko ne bi letošnje vreme doslej tako nagajalo, bi bilo gostov verjetno še več oziroma bi ostali dalj časa. Kljub temu je hotel dosegel v prvih dveh mesecih letos že nekaj tisoč nočitev. Delavski svet podjetja je zaradi tega sklenil podaljšati veljavnost teh nizkih cen (samo 500 din za celodnevni penzion v hotelu kategorije A) do konca marca.

Tako zgodnja živahnost v hotelih v piranski občini daje slutiti, da bo letošnja sezona prinesla novo, spet rekordno število gostov in nočitev. To potrjuje tudi naraščajoče zanimanje za naša letovišča. Hoteli so za glavno sezono tako rekoč razprodani, pa tudi v ostalih mesecih so že močno zasedeni, v direkcije naših hotelov in potovalnih uradov pa prihajajo dnevno nova in nova pisma ter se oglašajo zastopniki raznih inozemskih turističnih uradov, ki želijo za svoje kliente rezervirati sobe in druge turistične usuge. Ob takim zanimanju je našim hotelierjem že mogoče izbrati med gosti z manjšo in večjo kupno močjo. Tako bo letos močno poraslo število švedskih in švicarskih ter angleških gostov, za katere je znano, da potrošijo več kot gostje iz drugih držav, ki so pri nas običajni.

Pretkli teden se je mudila v naših krajih (Ankaran, Portorož, Piran) nova skupina švicarskih turističnih predstavnikov, ki se zanimajo za uvedbo svojih potovalnih aranžmajev z Jugoslavijo. Vseh 5 švicarskih predstavnikov je izjavilo, da jih je prvi obisk v naši državi navdval s prijetnim presenečenjem, ker si nikakor niso predstavljali, da nudi naša dežela take možnosti za res prijeten dopust. Jule

Nabratko

Poštarij koprškega okraja so se pomerili v pohodu na 15 kilometrov. Zmagal je Ivan Čič iz Postojne pred Veljakom iz Kopra. Ta dva bosta zastopala koprski okraj na republiškem prvenstvu in morda pozneje na zveznem prvenstvu. Naj ob tej priložnosti omenimo, da bo letos v Jugoslaviji svetovno prvenstvo v pohodu postarjev (v Opatiji).

V koprskem okraju: 3 milijone din več kot lani za telesno vzgojo

Novozvoljeni okrajni svet za telesno kulturo je na prvi seji razpravljal o delu telesnovzgojnih organizacij in o razdelitvi sredstev. Okrajni proračun predvideva nad 12 milijonov dinarjev za potrebe telesne kulture v okraju, kar je 3 milijone din več kot lani. Ta sredstva so sklenili razdeliti glede na število članstva posameznih organizacij in glede na stopnjo aktivnosti. Zlasti so upoštevali, da se je število članstva nekaterih organizacij (na primer strelstvo, Partizan in Ljudska tehnika) podvojilo, ali celo potrojilo. Sredstva bodo razdelili takole: Partizan in športne organizacije 5 milijonov, Ljudska tehnika 2.700.000, Aero klub Postojna milijon, taborniška organizacija 800.000, Počitniška zveza 800.000, strelstvo 900.000 itd.

Okrajni Svet je tudi nagradil 10 najpožrtvovalnejših športnih delavcev okraja. Prejšnjemu predsedniku sveta Jožetu Božiču pa so člani podarili spominski album in kristalno vazo.

Skupščina postojnskih nogometašev

Pretkli teden je bil redni letni občni zbor nogometnega kluba Postojna. Iz poročila je bilo razvidno, da delo v klubu v minulem letu ni bilo takšno, kakor bi bilo želeli. Bilo je več pomanjkljivosti; naj omenimo le eno. Na večer pred tekmo z Ilirsko Bistrico so se nekateri člani opili, kar je drugega dne škodljivo vplivalo še na ostale igralce in seveda tudi na končni izid tekme. V jesenskem delu tekmovanja je Postojna dosegla sicer drugo mesto, vendar upajo, da se bo v pomladanskem delu tekmovanja klub bolje odrezal.

Ob zaključku zbora so izvolili nov upravni odbor, ki si bo predvsem prizadeval, da se nogomet v Postojni kvalitetno dvigne, hkrati pa bi bilo želeli, da bi posvetili večjo skrb in pozornost tudi naraščanju.

Gradnja športnih objektov v Pivki

Na nedavni seji Sveta za telesno vzgojo v Postojni so razpravljali tudi o ustanovitvi občinske zveze za šport in telesno kulturo, ki naj bi postala koordinator za tesnejšo povezavo med posameznimi društvi in športnimi organizacijami na Postojnskem. Svet za telesno vzgojo pa naj bi še nadalje ostal upravni organ za športno dejavnost v komunih. Dobrišen razprave so posvetili tudi pripravi za okvirni spored praznovanja »Dneva mladosti« in izgradnji športnih objektov v Pivki. Tod naj bi nastopili železniške postaje zgradili igrišče za mali rokomet, košarko in odbojko. Za izgradnjo teh objektov je dal Svet v Postojni 200 tisoč dinarjev. Z deli bodo bržkone začeli že v tem mesecu, takoj ko bo odobreno gradbeno dovoljenje. Športni park nameravajo izročiti svojemu namenu že na »Dan mladosti«.

OMLADIČ ZMAGAL NA PRVENSTVU KOPRA

Na šahovskem turnirju za prvenstvo Kopra so odigrali zadnje kolo in nekaj prekinjenih partij iz prejšnjih kol. Izidi: Zavec—Gerželj 1:0, Gerželj—Jevnikar 1:0, Cvitkovič—Omladič 0:1, Kovač—Habič 0:1, Urek—Pirih 1:0 in Zavec—Kovač remi.

Prvo mesto je osvojil Omladič, ki je zbral 12 točk od štirinajstih možnih. Drugo mesto se ni odločeno. Zanj se potegujejo Zavec, Gerželj in Kovač, ki imajo po 9 točk in pol in eno prekinjeno partijo.

Koper ima lastno sodniško organizacijo

V nedeljo je bil v Kopru ustanovni občni zbor podzveze nogometnih sodnikov koprškega okraja. Potreba po organizacijski spremembi je bila nujna, saj poverjeništvu ni moglo reševati zmeraj zahtevnejših problemov. Koprška organizacija nogometnih sodnikov šteje namreč že 23 nogometnih sodnikov in 12 kandidatur. Med njimi je 5 republiških sodnikov, 5 sodnikov prvega razreda in 14 sodnikov drugega razreda. Sodniki, ki lahko sodijo tekme slovenske conske lige so Milan Livio (novozvoljeni predsednik podzveze), Lovko iz Postojne, Milivojevič iz Kopra, Kovačevič iz Sežane in Mirkovski iz

Postojne. Naj omenimo še to, da se Kovačič iz Sežane pripravlja na izpit za zveznega sodnika.

Pred skupščino so sodniki opravili obvezen kolokvij, to se pravi pregled teoretične in kondicijske pripravljenosti nogometnih sodnikov pred prvenstveno sezono. Najboljše rezultate je dosegel Korpar iz Postojne, odlikoval pa se je tudi Udovič iz Kopra.

V prijateljski nogometni tekmi je Tomos v Kopru premagal Umag z 2:0. Domačini so bili vso tekmo v veliki premoči in izid ne ustreza dogodkom na igrišču. Zaradi burje je bila igra obojestransko slaba.

JUBILEJNI OBČNI ZBOR KOPRSKEGA JADRA

Nepriprimerni prostori in premalo denarja za vzdrževanje jadrnic

V nedeljo dopoldne so se člani koprškega Jadra že desetič sestali na rednem letnem občnem zboru. Toda čeprav je šlo tokrat za jubilejni občni zbor, je bilo največ govora o težavah, ki tarejo klub. Se zmeraj nimajo primernih prostorov in vse premalo je denarja, da bi lahko v redu vzdrževali številne objekte.

Kaže, da glede prostorov niso našli na preveliko razumevanje občine in drugih forumov. Klubu so namreč lani že namenili prostore, pozneje pa so se premislili in mu jih spet odvzeli. Zadeva je vsekakor pereča, saj bi prostore nujno potrebovali za sestanke, za tečaje, za priložnostna predavanja, in sploh za redno odvijanje klubskega življenja. Hkrati pa bi jih med sezono lahko uporabili za prenočišča tekmovalcev. Zdaj imajo v načrtu preureditev dveh sob v čolnarni. Upajo, da jim bodo pristojni forumi nudili več pomoči. Nekaj denarja so že zbrali od podjetij, računajo pa tudi na prostovoljno delo članstva.

Težave so tudi glede vzdrževanja objektov. Klub ima 21 plovnih objektov, od teh so mnogi potrebni večjih popravil. Glavno skrb za vzdrževanje je prevzel M. Fafangel, člani pa mu pridno pomagajo. Tudi kljub dobri tehnični usposobljenosti članstva in kljub prizadevnosti večine, ne morejo priti na čisto, ker jim primanjkuje denarja. Lani so morali zaradi tega odstopiti dva plovna objekta delovnim kolektivoma Fructusu in Slavniku. Morda bi bila rešitev v tem, da

bi v posameznih kolektivih ustanovili jadrnalne sekcije, kolektivi pa bi prispevali del sredstev za vzdrževanje objektov.

Jadro pa je lani napravilo velik korak naprej v izboljšanju kvalitete jadrnic. Na prvem mestu velja omeniti nakup jadrnice Cha-cha III od znanega švicarskega konstruktorja jadrnic Portiera. Tako so prišli Koprčani do kvalitetne jadrnice, ki se lahko meri s katerimikoli tovrstni objekt v državah, kjer je jadrniški šport močno razvit. S to jadrnico si bo Fafangel skušal priboriti pravico nastopa na olimpiadi v Napoliju. Klub si je nabavil tudi novo jadrnico Snipe »Slav-co«. Letos pa imajo v načrtu izgradnjo še ene jadrnice klase Snipe ter več jadrnic klase Cadet.

Klub je lani posvetil veliko pozornost mladini. Prav po zaslugi mladincev in pionirjev se je močno razvilo modelarstvo. Med pionirji je treba omeniti zlasti požrtvovalnega Strgulca. Letos bodo nadaljevali z začetim delom in že v kratkem lahko pričakujemo nov nastop modelarjev.

Kaže, da si lahko letos obetamo boljše tekmovalne uspehe. Tre-

ningov se je sistematično lotil Mario Fafangel. Zeleti pa bi bilo, da bi člani pokazali več discipline na treningih in več prizadevnosti pri pridobivanju tehničnega znanja in kondicije. Kopru se namreč obetajo važne prireditve, na katerih se morajo domačini častno uvrstiti. Predvsem naj omenimo mednarodno prvenstvo jadrnic Snipe med 13. in 19. junijem in mednarodno prvenstvo jadrnic Star med 13. in 16. julijem. Prvenstvo jadrnic Star bo veljalo tudi kot izločilno tekmovanje za olimpiado v Napoliju.

Naj navedemo ob koncu še nekaj uspehov lanskih koprških jadrancev. Na republiškem prvenstvu klase Snipe v Izoli so zasedli prvo in četrto mesto. Na zbiljski regati so zasedli drugo in četrto mesto, na mladinski regati ob otvoritvi tovarne Tomos so zasedli drugo in tretje mesto, na medklubski regati v Izoli pa so zasedli prvo in tretje mesto. Razmeroma slabo pa so se tekmovalci Jadra uvrstili na državnem prvenstvu jadrnic Snipe in Star. Vzrok ni bil samo v slabih oblikah, ampak tudi v nepripravljenosti tekmovalcev! Na prvenstvu XVII. distrikta je Zala zasedla 18. mesto, kar je uspeh. Ta jadrnica se je nameč kljub pomanjkljivi tehnični opremi uvrstila pred desetim jadrnicami mednarodne kvalitete.

LETO 1941: 27. MAREC V BERLINU IN RIMU

Tajna pisma med Hitlerjem in Mussolinijem

25. marca 1941 je podpisala tedanja Cvetković-Mačkova vlada na Dunaju instrument, s katerim je pristopila Jugoslavija k Trojnemu paktu. Kakor hitro je ljudstvo zvedelo za to sramotno dejanje, je na pobudo in pod vodstvom KPJ poplavilo ulice. »Bolje rat nego pakt! Bolje grob nego rob!« so bila gesla tistih burnih dni. 27. marca je prišlo do državnega udara. Takšen razvoj dogodkov je marsikoga iznenadil. Kako je to vzmirilo Hitlerja, je moč videti že po tem, da je takoj po dogodkih v Jugoslaviji, v noči od 27. na 28. marec, pisal svojemu kolegu v Rim naslednje pismo:

Dogodki me silijo, da Vam po tej najhitrejši poti sporočim svoja gledanja na dogodek in na zaključke, ki iz teh dogodkov izhajajo.

1. Ze od vsega začetka sem imel Jugoslavijo za najbolj nevarno oviro pri obračunu z Grčijo. Za nemški udarec proti Trakiji je bilo iz vojno-strateškega pogleda tvevano podvzeti kakršnokoli odločitev vse dotlej, dokler je bilo vedenje Jugoslavije dvoletno in je imela v rokah vse možnosti, da ogrozi levi bok naše kolone.

2. Podvzel sem vse kar je bilo v moji moči, da bi pritegnil Jugoslavijo v našo interesno skupnost. Zal so ostala naša prizadevanja na pesku; pravzaprav smo se začeli truditi v tej smeri prepozno in tako naš trud ni mogel obroditi zanesljivih uspehov. Dogodki današnjega dne ne dopuščajo nikakršnih dvomov o spremembi v jugoslovanski politiki.

3. Položaj se mi ne zdi tako katastrofalen, kakor je nemara videti. Z naše strani se moramo skrbno ogniti vsaki napaki, če želimo, da ne ogrozimo vsega našega položaja.

4. Ukazal sem vse potrebno, da z vojaškimi sredstvi zavrem razvoj krize. Naše dispozicije za marš sem spremenil tudi v Bolgariji.

Od srca Vas prosim, Duce, da v naslednjih dneh ne podvzimate v Albaniji nikakršnih novih operacij. Zdi se mi potrebno, da Vas opozorim na to, da skušate z vsemi razpoložljivimi silami zaščititi najvažnejše prehode med Jugoslavijo in Albanijo. Pri tem ne gre za ukrepe, ki bi morali biti v pripravnem stanju za daljši čas, marveč za pomoč, ki lahko v nadaljnjih štirinajstih dneh do treh tednov prepreči krizo.

Nadalje se mi zdi potrebno naglasiti, da pojačate sile na italijansko-jugoslovanski meji z vsemi sredstvi in z največjo naglico.

Prav tako se mi zdi potrebno, Duce, da se očuva absolutna tajnost o vsem, kar zdej nameravam in da o tem zvedo nekaj le tisti, ki morajo o tem nekaj vedeti. Vsaka vest o naših previdnostnih ukrepih mora biti takšna, da bi v vsakomur vzbujala dvome o resnosti naših namenov.

6. Danes sem pozval bolgarskega in madžarskega posla-

nika in obema zaupal svojo zaskrbljenost glede položaja. Tudi pri njih sem skušal vzbuditi zanimanje za primer oboroženega zapleta in jima opisoval negativne in pozitivne posledice, ki bi zanje tako nastopile. Zakaj, Duce, brez pomoči Bolgarije in Madžarske ne bo mogoče operirati s takšno naglico, ki bo zaradi novega položaja na Balkanu bržkone potrebna.

Zaradi tega Vas bom, Duce, že jutri o vsem natanko obvestil, če bo le mogoče.

7. General von Rintelen se bo zaradi tega javil jutri pri Vas, če bo mogel leteti, in Vas podrobneje obvestil o vojnno-strateških direktivah, na katerih zdaj delamo in bodo nočjo dokončane.

Ce bo tajnost o teh naših merah ohranjena, Duce — v primeru, da bomo začeli z akcijo — tedaj ne dvomim, da greva naproti uspehu, ki ne bo manjši od tistega na Norveškem pred letom dni. To je moje trdno in neomajno prepričanje.

Prejmite moje najprisrčnejše in tovariške pozdrave

Adolf Hitler

To pismo je predal Duceju nemški ambasador v Rimu von Mackenson. Duce je Hitlerju takoj odgovoril. Svoj odgovor je v italijanščini zdeloval nemškemu veleposlaniku.

Ambasador v. Mackenson mi je predal Vaše pismo o položaju, ki je nastal v Jugoslaviji po državnem udaru. Kar zadeva ukrepe, ki jih zahteva položaj, Vam sporočam:

1. Osebo sem že dal ukaz generalu Cavallaru, da odgodi ofenzivo, ki bi se morala začeti te dni (Mackenson dodaja, da mu je Duce v razgovoru omenil kot datum začetka ofenzive — 31. III.)

2. Formacije pešadije so že krenile proti severni fronti v Albaniji in zavzemajo položaje ob treh cestah, po katerih bi se usmeril morebitni jugoslovanski napad.

3. Izdani so že ukazi, da se koncentrirajo sedem naših divizij na vzhodni fronti Alp; le-te se bodo združile z nadaljnjimi šestimi divizijami, ki so že tam, in s 15.000 možmi obmejne službe, ki so že v pripravnem stanju.

4. Vse priprave bodo izvedene z največjo mogočo naglico in bodo odbrane z najstrožjo konspiracijo.

5. V tej coni je druga zračna eskadrila v pripravnem stanju. 6. Razen bolgarskega in predvsem madžarskega sodelovanja je treba računati tudi s separatističnimi težnjami pri Hrvatih, ki jih predstavlja dr. Pavelić; on je v bližini Rima (Mackenson javlja, da je pozval Mussolini Paveliča tega jutra na razgovor).

Hotel bi Vam reči tudi to, Führer, da bo vojna — če postane neizbežna — v Italiji zelo popularna. In iz tega poslednjega razloga delim Vase prepričanje, da bo privedla sedanja kriza do popolnega in odločnega uspeha Osi.

Prosim Vas, Führer, da sprejmete izraze mojega iskrenega tovarštva in prijateljske pozdrave!

Mussolini

Te dni je bil stari kancler Adenauer na obisku v Ameriki. Ob tej priložnosti sta srečala dva znana reaktorja, ki vsak po svoje delujeta proti svetovnemu miru in sporazumevanju med narodi: zahodnonemški vrak Konrad, ki je prišel v ZDA intrigrirati proti sporazumu okrog Berlina in nemškega vprašanja sploh, ter newyorški kardinal Spellman. Kot kaže, je bilo srečanje zelo prisrčno in slika nazorno prikazuje enakost mišljenj tudi na zunaj.

RESILNE SRAJCE

V neki ameriški tovarni perila so izdelali srajce, ki ne potonejo niti tedaj, če jih človek obleče. Podložene so z dvema slojema vate in imajo v žepu tubo s plinom, ki se ob dotiku z vodo samodejno odpre in napolni srajco v manj kot petih sekundah. Tako napolnjena srajca se obdrži nad vodo 45 minut, kar je povsem dovolj, da človek pokliče na pomoč, zleze iz vode ali pa se nauči plavati. Ko srajco temeljito posušimo, se lahko z njo spet brez skrbi potapljam.

VEČNO PERO

V laboratoriju znane ameriške tovarne nalivnih peres »Parker« so začeli delati poskuse z »večnim nalivnim peresom«. Preiskujejo več zamisli. Ena izmed zamisli je tudi nalivno pero, ki bi samo proizvajalo svoje črnilo. Kako? Imelo bi posebno napravo, ki bi med drugimi surovinami izkoriščalo tudi dušik iz zraka.

Pariški tovarnarji dežnikov so prišli na nenavadno reklamno idejo, ki so jo tudi takoj izvedli: najeli so nekaj mladih mož in ves baletni ansambel Velike opere, da so zanje nekaj ur delali po dežju reklamo za najboljše dežnike. Parižani so imeli svojo senzacijo, baletke denar in veselo zabavo, le dežnikarji se zdaj sprašujejo, če se jim bo visoki izdatek tudi res rentiral.

Trgovina z radioaktivnimi izotopi

Te dni so odprli v Moskvi prvo trgovino, kjer prodajajo radioaktivne žarke. To je prva trgovina te vrste na svetu. Inž. V. Keler je ob tej priložnosti dejal tudi tole: »Velicina

Sandra Milo (na sliki) je med najbolj zaposlenimi filmskimi igralkami letošnjega leta. Pravkar sta stekla dva njena filma, izdelana v Franciji, ima pa podpisane delovne pogodbe še za štiri nadaljnje, ki jih bodo posneli v Italiji, kjer je Sandra doma.

sovjetskega atoma je v tem, da smo ga demobilizirali in oblekli v delovno obleko.« V tej nenavadni trgovini z atomsko energijo je moč kupiti več kot tisoč vrst različnih izotopov, ki jih lahko koristno uporabljamo tako v medicini kakor tudi v kmetijstvu. Komur gnije krompir, si lahko tudi kupi nekaj gama žarkov; z obsevanjem krompirja bo preprečil gnitje za več kakor leto dni, ne da bi postal krompir zaradi tega življenju nevaren. Največ pa prihajajo v to trgovino zdravniki. Razen domačih kupecv imajo mnogo odjemalcev tudi iz inozemstva.

SONČNI AVTOMOBIL

29. marca se začne v Chicagu ameriška konferenca za energetiko. Ob tej priložnosti bodo razstavili prvi avtomobil, ki črpa svojo pogonsko moč iz sončne svetlobe. Ta svojevrstni avtomobil ima na strehi 10.000 silikonskih celic, ki vsrkavajo sončno svetlobo in jo elektrone pretvarjajo v električni tok. S to energijo polnijo potem akumulatorje, ki pogonjajo elektromotorje.

NAJDALJŠA LESTEV

V Karlsruhe, v Nemčiji, so napravili lestev, ki je dolga 66 metrov in lahko z njo dosežejo streho 20 nadstropnega nebotičnika. Lestev je zložljiva in jo lahko pelje en sam gasilski avto.

OVCA - VOLK

Nekdanji predsednik Velike Britanije A. Eden se je tako močno proslavil, da se ob njegovem imenu nehoti spomnimo tudi napada na Suez. Male je manjkalo, pa bi zaslovel še po nečem povsem drugem. Švedski akademiki so se narateč pred tem resno ukvarjali z namero, da nagradijo mirovna prizadevanja sir Anthonyja z Nobelovo nagrado za mir. Ko bi jo bil dobil pred nesrečnim novembrom 1. 1956, bi bila blamaža kar se da velika. Pomislite — z nagrade za mir finansirati vojno!

PUSČAVE BODO ZACVETELE

Nemški kemik Herbert Kurt trdi, da mu je uspelo po dolgoletnih poskusih najti snov, s pomočjo katere bo moč spremeniti pušcave v cvetoče vrtove. 40 gramov te sluzaste snovi lahko vpije 5 litrov vode, ki jo postopoma daje koreninam rastlin. Sluzasto snov je pomešal z navadnim peskom in na njem vzgajal razne rastlinske kulture. Nemški kemik je prepričan, da bi uspeli v puščavah s to snovjo ne biti manjši od uspehov, jih je dosegel v svojem laboratoriju.

VINO IN BIBLIJA

Trgovci in proizvajalci vina v Italiji so izdali v reklamne namene knjigo, v kateri je 442 citatov iz biblije, ki slave vino. Citate je izbral in uredil neki dominikanec, čigar konjiček je — vino.

KOSILO IZ 870 KILOMETROV

Ugotovili so, da preleti potnik, ki potuje iz Evrope v Ameriko z reaktivnim letalom, v času kosila 870 kilometrov. Ta razdalja je razdeljena takole: predjed 150 km, glavna jed 500 km, pecivo 150 km in kava s cigareto 70 km.

— Danes je pa bil zame prekrasen dan. Med nakupovanjem sem srečala kar deset žensk, ki so bile bolj debele kot jaz...

R. L. STEVENSON

Nenavaden primer

6

— Ze dolgo bi hotel govoriti s teboj o neki kočljivi zadevi, Jekyll, — je začel advokat. — Saj poznaš svoj testament.

Pozorni obiskovalec bi lahko v zdravnikovih očeh odkril, da mu je testament neprijeten, vendar advokat ni izgubil svoje vedrosti.

— Ubogi moj Utterson, — je rekel zdravnik, — strašno smolo imaš s takšnim klientom, kakršen sem jaz. Nisem se nalezal na človeka, ki bi l zaradi mojega testamenta tako zaskrbljen kakor si ti. No, nemara bi bil tudi tisti ozkosrčni in dlakocepki Lanyon. Temu delajo sive lase moja znanstvena stranpota, kakor jih je imenoval. Saj vem, da je dober kot kruh... kaj bi se mrščil, čudovt človek je. Vedno sem si prizadeval, da bi pota med nama ugledil in bi se pogosteje srečavala, vendar ostane kot pribito: on je neveden in hrupen dlakopec. Še o nobenem človeku se nisem tako razočaral kakor o Lanyon.

— Dobro veš, da nisem nikdar odobral tvojega testamenta, — je nadaljeval svojo misel.

— Moj testament. Da, seveda vem, — je dejal doktor suho. — Povedal si mi.

— In še enkrat ti povem, — je nadaljeval advokat. — O mladem Hydu sem zvedel nekaj neprijetnega.

Široki, lepi obraz dr. Jekylla je pobledele prav do ustnic in okrog oči se mu je pojavila temna proga.

— Nič več me ne zanima, — je dejal zdravnik. — Menil sem, da je to stvar, ki je ne bova omenjala.

— Tisto, kar sem o njem zvedel, me je pretreslo, — je rekel Utterson.

— Tu ni moč ničesar več popraviti. Ti ne razumeš mojega položaja, — je dejal zdravnik nekoliko zbegano. — Moj položaj je zelo čuden, Utterson... zelo čuden. To je ena tistih stvari, ki jih ni moč olajšati s pripovedovanjem.

— Jekyll, — je rekel Utterson, — dobro me poznaš in veš, da sem človek, ki mu je lahko zaupati. Odkrito mi povej, kar ti leži na srcu; ne dvomim, da bi ti ne mogel pomagati.

— Dobri moj Utterson, — je dejal zdravnik, — to je zelo lepo od tebe, zelo lepo in sam ne vem, kako naj se ti zahvalim. Povsem ti zaupam. Ko bi moral izbirati med vsemi ljudmi na svetu, bi najprej zaupal tebi, da, celo več bi ti zaupal ko samemu sebi. Vendar to res ni tisto, kar si predstavljaš, to ni takšno zlo. In da bi te umiril in potolažil, ti povem eno stvar: kakor hitro se mi zahoče, se lahko iznebim Hyda. Prisegam ti. Dodal bom še eno besedo, Utterson, in upam, da me ne boš razumel napak: to je povsem osebna stvar in prosim te, da se ne vtikaš več vanjo.

Utterson je hip razmišljal in gledal v ogenj. Navsezadnje pa je vstal in rekel:

— Ne dvomim, da imaš popolnoma prav.

— Ko sva se že dotaknila te zadeve, in upam, da se je zadnjikrat, — je rekel zdravnik, — bi želel, da razumeš neko podrobnost. Mladi Hyde me prav zares zelo zanima. Vem, da sta se srečala, pripovedoval mi je o tem, le tega se bojim, da je bil do tebe grob. Vendar me ta človek, kot sem ti že rekel, zelo in iskreno zanima. Če bom nekega dne izginil, bi mi bilo zelo ljubo, ko bi mu v vsem tako ustregel kakor bi meni. Misl, da ne bi imel pomislekov, ko bi vedel vse. Kamen se mi bo odvalil od srca, če mi obljubiš.

— Teško verjamem, da mi bo Hyde sploh kdaj všeč, — je odvrnil advokat oklevajoče.

— Tega niti ne zahtevam, — je rekel Jekyll proseče in mu položil roko na rame. — Žel' m le, da spoštuješ mojose

voljo, ki sem jo zapisal v testamentu. Samo to in nič drugega.

Utterson je globoko vzdihnil.

— Dobro, — je rekel. — Obljubljam.

UMOR CAWEA

Leto dni kasneje je nenavadno podel zločin vznemiril ves London. Žrtev je bila ugledna osebnost na visokem položaju in zato se je govorilo o tem umoru še več kot bi se s cer. O zločinu je bilo znanih le malo podrobnosti, toda tiste, ki so bile znane, so bile nenavadne in grozljive. Neka služkinja je šla okrog enajstih zvečer spat v svojo podstrešno sobico. Čeravno je bilo njo zgodaj zjutraj potopljeno v meglo, je bil prvi del jasen, ulico, na katero je gledalo okno njene sobice, je razsvetljevala polna luna. Bržčas je bilo dekle precej romantično, zakaj sedla je na zaboj poleg okna in se zasnajala v mesečino. In ko je tako sedela, je opazila uglednega gospoda sivih las, ki je počasi korakal po ulici. Naproti mu je prihajal drug gospod, precej majhen, na katerega sprva ni bila pozorna. Ko sta se srečala (bilo je prav pod oknom), se je starejši gospod priklonil in onega drugega nekaj ljubeznivo vprašal. Sodeč po njegovih kretnjah, se je zdela, da ga sprašuje za pot. Ko je govoril, mu je mesec razsvetljeval obraz in dekletu je bil njegov obraz tako ljub, da se ga ni mogla nagledati; iz njega je sevala nedolžna in pr'kupna dobrodušnost, ki je bila prežeta z nečim plemen' tim, kakršni je včasih čvrsto zasnovano samozadovoljstvo. S pogledom je preskočila na drugega gospoda. V njem je prepoznala nekega Hyda, ki je nekoč obiskal njenega gospodarja in ki ji je bil že tedaj odvraten. Igral se je s svojo lepo palico in molčal. Zdelo se je, kot da ga poslušata s komaj zatajevano neestrnostjo. Nenadoma pa ga je popadel bes, z nogo je topotnil ob tla in se vedel (po dekletovem opisu) kakor blaznež. Stari gospod je obstrmel in ga iznenaden pogledal. Hyda je pograbil jeza, zamahnil je s palico in ga pobil na tla že s prvim udarcem. Nato ga je jel breati in tolči s tako nebrzdano togoto, da so pokale kosti in da je truplo odskakovalo od ceste. Služkinjo je to tako prizadelo, da je onesvestila.